

Souhrnná teritoriální informace:

Itálie

Zpracováno a aktualizováno zastupitelským úřadem ČR v Římě (Itálie) ke dni 21. 5. 2020 17. 2. 2021 9:58

Kapitoly a podkapitoly:

1 Základní charakteristika teritoria, ekonomický přehled

- 1.1 Oficiální název státu, složení vlády
- 1.2 Demografické tendence: Počet obyvatel, průměrný roční přírůstek, demografické složení (vč. národnosti, náboženských skupin)
- 1.3 Základní makroekonomické ukazatele za posledních 5 let (nominální HDP/obyv., vývoj objemu HDP, míra inflace, míra nezaměstnanosti). Očekávaný vývoj v teritoriu s akcentem na ekonomickou sféru.
- 1.4 Veřejné finance, státní rozpočet - příjmy, výdaje, saldo za posledních 5 let
- 1.5 Platební bilance (běžný, kapitálový, finanční účet), devizové rezervy (za posledních 5 let), veřejný dluh vůči HDP, zahraniční zadluženost, dluhová služba
- 1.6 Bankovní systém (hlavní banky a pojišťovny)
- 1.7 Daňový systém

2 Zahraniční obchod a investice

- 2.1 Obchodní bilance za posledních 5 let – vývoz, dovoz, saldo
- 2.2 Teritoriální struktura – postavení v (k) EU
- 2.3 Komoditní struktura
- 2.4 Zóny volného obchodu (VT parky, investiční zóny)
- 2.5 Investice - přímé zahraniční investice v teritoriu (odvětvová a teritoriální struktura)
- 2.6 Investice - podmínky vstupu zahraničního kapitálu (omezení, pobídky pro investory)

3 Vztahy země s EU

- 3.1 Zastoupení EU v zemi
- 3.2 Obchodní vztahy země s EU
- 3.3 Poskytování rozvojových fondů a nástrojů EU

4 Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR

- 4.1 Bilance vzájemné obchodní výměny za posledních 5 let
- 4.2 10 nejvýznamnějších položek českého vývozu/dovozu
- 4.3 Vzájemná výměna v oblasti služeb
- 4.4 České investice v teritoriu: Firmy a joint-ventures ve vzájemném obchodu a v ostatních oblastech ekonomické spolupráce
- 4.5 Smluvní základna mezi oběma státy
- 4.6 Zahraniční rozvojová spolupráce

5 Mapa oborových příležitostí - perspektivní položky českého exportu

- 5.1 Nejperspektivnější položky pro český export, odvětví pro investice, privatizační a rozvojové projekty
- 5.2 Kalendář akcí

6 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

- 6.1 Vstup na trh: distribuční a prodejní kanály, využívání místních zástupců, další faktory ovlivňující prodej
- 6.2 Dovozní podmínky a dokumenty, celní systém, kontrola vývozu, ochrana domácího trhu
- 6.3 Podmínky pro zřízení kanceláře, reprezentace, společného podniku
- 6.4 Požadavky na propagaci, marketing, reklamu (využití HSP), významné veletrhy a výstavy v teritoriu
- 6.5 Problematika ochrany duševního vlastnictví
- 6.6 Trh veřejných zakázek
- 6.7 Způsoby řešení obchodních sporů, rizika místního trhu a investování v teritoriu, obvyklé platební podmínky, platební morálka
- 6.8 Místní zvyklosti důležité pro obchodní kontakty, úřední a používaný jazyk(y), státní svátky, pracovní a prodejní doba
- 6.9 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria (oblasti se zvýšeným rizikem pro cizince)
- 6.10 Podmínky pro zaměstnávání občanů z ČR
- 6.11 Podmínky využívání místní zdravotní péče českými občany a občany EU

7 Kontakty

- 7.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu
- 7.2 Kontakty na teritoriální odbory na MZV ČR a na MPO ČR, zastoupení ostatních českých institucí v teritoriu (CzechTrade, CzechInvest, CzechTourism, Česká centra)

7.3 Praktická telefonní čísla v teritoriu (záchranka, dopravní policie, požárníci, infolinky apod.)

7.4 Internetové informační zdroje

1 Základní charakteristika teritoria, ekonomický přehled

1.1 Oficiální název státu, složení vlády

Oficiální název státu (Italská republika (Repubblica Italiana))

Prezident: Sergio Mattarella

Složení vlády

Mario Draghi – předseda vlády

Roberto Garofoli – státní tajemník Úřadu vlády

Luciana Lamorgese – ministryně vnitra

Luigi Di Maio – ministr zahraničních věcí a mezinárodní spolupráce

Giancarlo Giorgetti – ministr průmyslu

Marta Cartabia - ministryně spravedlnosti

Daniele Franco – ministr hospodářství a financí

Lorenzo Guerini – ministr obrany

Enrico Giovannini - ministr infrastruktur a dopravy

Stefano Patuanelli - ministr zemědělských, potravinářských a lesnických politik

Roberto Cingolani – ministr životního prostředí, ochrany území a moře

Patrizio Bianchi - ministr vzdělávání

Maria Cristina Messa – ministryně vysokého školství a výzkumu

Dario Franceschini - ministr kultury, kulturního dědictví a cestovního ruchu

Roberto Speranza - ministr zdravotnictví Andrea orlando – ministr práce a sociálních politik

ministři bez portfeje:

Mariastella Gelmini – ministryně pro regionální vztahy a autonomie

Renato Brunetta – ministr pro veřejnou správu

Federico D'Incà – ministr pro vztahy s parlamentem a přímou demokracií

Maria Rosaria Carfagna – ministryně pro jih a teritoriální kohezi

Elena Bonetti – ministryně pro rovné příležitosti rodinu

Vittorio Colao – ministry pro technologickou inovaci a digitální tranzici

Fabiana Dadone – ministryně pro politiku mládeže Erika Stefani – ministryně pro postižené

Massimo Garavaglia – ministr pro koordinaci iniciativ v sektoru cestovního ruchu

Zdroj: <http://www.governo.it/i-ministeri-0>

1.2 Demografické tendence: Počet obyvatel, průměrný roční přírůstek, demografické složení (vč. národnosti, náboženských skupin)

- 1 Celkový počet obyvatel Itálie: 60 317 546 (k 1.1.2020), což je v meziročním porovnání o 116 tisíc obyvatel méně, z toho je 5 382 503 cizinců, což představuje 8,9% z celkového počtu obyvatel
- 1 Průměrný roční přírůstek: -1,9 (na 1000 obyv.),

Demografické složení (v %)

	0-14	15-64	65+	Průměrný věk
2015	13,8	64,4	21,7	44,4
2016	13,7	64,3	22	44,7
2017	13,5	64,2	22,3	44,9
2018	12,4	63,0	23,8	45,2
2019	13,2	64,0	22,8	45,4

Zdroj: ISTAT

91,3 % občanů Itálie se hlásí k italské národnosti; další jazykové a etnické skupiny:

- 1 německá (Alto Adige),
- 1 slovinská (Friuli - Venezia Giulia)
- 1 francouzská (Valle d' Aosta)
- 1 rómská, sintska
- 1 africké, asijské

Náboženství:

- 1 97 % obyvatelstva deklaruje katolické vyznání
- 1 1,5 % se hlásí k valdenské evangelické církvi
- 1 ostatní jsou především muslimové a příslušníci dalších vyznání (z velké části díky vysokému počtu cizinců – migrantů přicházejících v minulých letech do Itálie)

1.3 Základní makroekonomické ukazatele za posledních 5 let (nominální HDP/obyv., vývoj objemu HDP, míra inflace, míra nezaměstnanosti). Očekávaný vývoj v teritoriu s akcentem na ekonomickou sféru.

2015

2016

2017

2018

2019

Nominální HDP/obyv (EURO)	25 641	25 972	26 426	26 708	28 500
Vývoj objemu HDP (%)	0,7	1,1	1,5	0,9	0,3
Míra inflace (%)	0,1	-0,1	1,2	1,2	0,5
Míra nezaměstnanosti (%)	11,9	11,7	11,2	10,6	10,0
<i>Zdroj: ISTAT</i>					
(v % HDP)	2015	2016	2017	2018	2019
Příjmy státního rozpočtu	47,8	47,2	46,4	46,4	47,1
Výdaje státního rozpočtu	49,6	49,6	48,9	48,5	48,7
Daňová kvóta	43,3	42,9	42,2	42,2	42,4
Efektivní daňová kvóta**	52,8	51,2	47,6	47,6	48,0
Deficit veřejných rozpočtů	2,6	2,4	2,4	2,1	1,6
Strukturální deficit veřejných rozpočtů***	0,5	1,2	1,4	1,6	1,4
Primární saldo hospodaření veřejné správy****	2,6	2,3	2,4	2,1	1,7
Celkový veřejný dluh	132,1	132,0	131,3	132,1	134,8
Veřejný dluh (bez poskytnutých půjček)*****	128,7	129,3	127,9	128,8	131,6

** při započtení odhadovaných příjmů odpovídajících daňovým únikům

*** při očištění od vlivu hospodářského cyklu

**** při odečtení nákladů dluhové služby

**** *bez výdajů vynaložených na přímé půjčky jiným zemím nebo do Evropského stabilizačního mechanismu

Zdroj: předpovědi CSC na základě údajů Italského statistického úřadu (ISTAT) a Italské centrální banky (Banca d'Italia)

Očekávaný vývoj v teritoriu

Italská vláda složená z koalice Hnutí pěti hvězd a Partito Democratico, vedená premiérem Conte, která vystřídala vládní koalici Hnutí 5 hvězd s Ligou, se ujala úřadu v září 2019. Vytýčila si řadu reformních cílů, především v ekonomické oblasti. Itálie byla a zůstává zatížena veřejným dluhem, který činí 2,3 trilióny Eur a představuje 134,8% ročního HDP (r. 2019). Spotřeba domácností s vysokými daněmi z příjmu stagnovala a banky, zatížené nedobytnými pohledávkami, váhaly s výraznějšími investicemi. Nezaměstnanost klesla na 9,7%, což sice byla nejnižší hodnota od roku 2012, ale nezaměstnanost mládeže stále činila 28,1%. Na avizované zavedení systému základního občanského příjmu namísto předpokládaných 9 mil. osob dosáhlo pouze přes 2,4 mil. osob. Vláda od počátku kladla důraz na inovace, výzkum a vývoj. V roce 2019 bylo zřízeno ministerstvo pro inovace a pokračuje posilování mezinárodní spolupráce v oblasti vědy a technologií. Agentura na podporu podnikání Invitalia vyčlenila v rámci programu Smart&Start rozpočet ve výši 200 mil. Eur na podporu nových startupů, kdy poskytuje prostředky do výše 1,5 mil. Eur. V programu vlády a státních investic zaujímá významné místo „Nový zelený úděl“, kdy byly vyhrazeny státní prostředky ve výši 50 mld. Eur na příštích patnáct let, z čehož 4,24 mld. Eur bude vynaloženo na energetické projekty a projekty zlepšující životní prostředí v příštích třech letech. Terciální sektor generoval v r. 2019 69 % HDP, silně se na něm podílel obchod a turismus (v r.2019 vyprodukoval 12% HDP). Terciální sektor rovněž zaměstnával kolem 70% osob a byl tudíž největším zaměstnavatelem. Průmysl se na HDP podílel z 29% a na zaměstnanosti z 25%. Italskou ekonomiku však v březnu 2020 zasáhla jako jednu z prvních zemí Evropy a tudíž velmi tvrdě, pandemie koronaviru. Během prvního čtvrtletí došlo k prudkému poklesu ekonomické aktivity a zastavení velké části průmyslové výroby. Spotřeba elektrické energie klesla v březnu meziročně o 15%. Imatrikulace nových aut se propadla o bezprecedentních 80%. Během března a dubna se podle Italského průmyslového svazu propadla průmyslová výroba o 50%. Inflace činila 0%, míra zaměstnanosti klesla na 58,8% a o 11,1% klesl počet osob, které hledaly práci.

Odhady růstu italského hospodářství v souvislosti s pandemií

Již ke konci roku 2019 podle zprávy rozpočtového parlamentního výboru italské hospodářství zpomalovalo a v posledním čtvrtletí poklesl růst HDP oproti předchozímu kvartálu o 0,3% na -0,2%. Vyhlášení stavu nouze a s ním spojená nejistota urychlily nástup recese. Podle odhadů italské vlády poklesne v r. 2020 růst HDP o -8%, podle Evropské komise dokonce o -9,5% a podle Mezinárodního měnového fondu o -9,1%. Pro r. 2021 jsou odhady optimističtější, Evropská komise odhaduje růst HDP o 6,5%, italská vláda odhaduje růst o 4,7%.

Vláda schválila v květnu 2020 dekret „Restart“ na podporu oživení italské ekonomiky v objemu 55 mld. Eur. Dekret má za cíl posílit zdravotnický systém, pořádkové složky, civilní obranu, podnikatelský sektor, rodiny, zaměstnance a firmy. Pro soukromé i veřejné subjekty má vytvořit stabilní prostředí a umožnit restart ekonomiky s ohledem na nové požadavky na ochranu zdraví. Ve výrobní oblasti je kladen důraz na bezpečnost práce a ochranu sociálních jistot. Vláda zaručuje, že v r. 2021 nedojde ke zvýšení DPH ani spotřebních daní a umožní tak firmám připravit investiční plán na příští rok. Dekret zrcadlí dosavadní vládní priority jako je zjednodušení administrativy, boj proti daňovým únikům, reforma daňového systému s důrazem na spravedlnost, revize veřejných výdajů a v dlouhodobějším horizontu vyrovnaný rozpočet.

Konkrétně dekret vyhrazuje prostředky na zachování pracovních míst ve výši 25,6 mld. Eur, na přímou podporu firem je připraveno 15 mld. Eur. Firmám s obratem do 250 mil. bude odpuštěna územní daň v objemu 4 mld. Eur. Nezaměstnaní a rodiny s nízkými příjmy získají finanční podporu. Do zdravotnictví půjde 3,25 mld. Eur. Pro školy univerzity a výzkum je vyčleněno 1,4 mld. Eur a do zemědělství a potravinářství půjde 1,2 mld. Eur. Je připravena podpora 4 mld. Eur do turistického průmyslu, který je sektorem nejvíce postiženým pandemií. Místní úřady obdrží 3,5 mld. Eur na zabezpečení základních služeb. Zrychlují se administrativní postupy pro poskytování půjček. Vláda se zavazuje k rychlejší úhradě pohledávek firem a místních úřadů. Dekret obsahuje prodloužení pronájmů státních budov či jejich prodej (např. objekty ministerstva obrany). Přináší také ekobonusy, pobídky na pořízení individuálních alternativních prostředků dopravy a zřízení fondu na rozvoj jihu. Dekret rovněž zahrnuje legalizaci migrantů pracujících v zemědělství a v domácnostech. Nově zavedené daně z cukru a plastů se posouvají na rok 2021.

1.4 Veřejné finance, státní rozpočet - příjmy, výdaje, saldo za

posledních 5 let

	2015	2016	2017	2018	2019
Celkové výdaje	826,429	829 660	839,599	850,452	870,742
Celkové příjmy	784,041	788 952	799 908	812,909	841,441
Schodek veřejných rozpočtů	-42,388	-40 708	-39 691	-37,543	-29,301

Zdroj: zpracováno na základě údajů Italského statistického úřadu (ISTAT)

1.5 Platební bilance (běžný, kapitálový, finanční účet), devizové rezervy (za posledních 5 let), veřejný dluh vůči HDP, zahraniční zadluženost, dluhová služba

mil. Eur	Běžný účet	Kapitálový účet	Finanční účet
2015	34 910	2 074	51 425
2016	42 755	-2 117	59 882
2017	46 471	-1 044	51 405
2018	45 509	-1 260	33 844
2019	53 612	-988	53 324

Zdroj: Italská centrální banka

Devizové rezervy – salda v jednotlivých letech (v mil. EUR)

	K 31.1.2015	K 31.1.2016	k 31.1. 2017	K 31.1.2018	K 31.1.2019
Oficiální rezervy (celkem)	129 738	123 132	130 450	124 563	135 643
Rezervy v cizí valutě	29 489	31 373	32 073	30 210	34 138
Rezervy uložené při MMF	3 828	2 762	2 475	2 120	3 025

SDR (Zvláštní práva čerpání)	7 648	7 578	6 484	6 272	6 766
Zlato	87 876	80 258	88 302	85 037	90 812

Zdroj: Centrální banka Itálie

Veřejný dluh vůči HDP (%)

2014	2015	2016	2017	2018	2019
131,8	132,1	132,6	131,3	132,1	134,8

Zdroj: Italská centrální banka, Ministerstvo financí

Zahraniční zadluženost (mil. EUR)

	III. čtvrtletí 2019
Veřejná správa	-739.961
Centrální banka	217.136
Banky	128.977
Ostatní sektory	1.030.800
Celkem	55.275

zdroj: Italská centrální banka

Náklady dluhové služby (v mil. eur)

2015	2016	2017	2018	2019
------	------	------	------	------

Rozpočtový deficit/HDP (v %)	-2,7	-2,5	-2,4	-2,1	-1,6
Primární saldo (bez započtení dluhové služby)	-44 197	-40 809	-41 541	-37 543	-29,301
Náklady dluhové služby v % z HDP	4,1	4,0	3,8	3,8	3,4

Zdroj: ISTAT, DEF

1.6 Bankovní systém (hlavní banky a pojišťovny)

Důležitými orgány italského bankovníctví jsou: Ministerský výbor pro úvěry a úspory – CICR, ministerstvo financí a především Banca d'Italia (Italská centrální banka). Guvernérem centrální banky je od r. 2011 Ignazio Visco. V Itálii vykonává dohled na bankovními instituty a finančními zprostředkovateli (pozn. s nebankovními ve spolupráci s CONSOB), dohlíží na finanční trhy – zejména mezibankovní a dále na trhu se státními dluhopisy, pomáhá s dozorem nad platebním systémem, zastupuje Itálii v MMF, Světové bance, plní funkci poradního orgánu italské vlády pro úvěrové otázky a peněžně-finanční problematiku. Jejimi akcionáři jsou: italské banky, pojišťovny a státní instituce. Banka poskytuje bankovní služby veřejné správě (zejména z titulu správy státní pokladny) a provádí speciální operace.

CONSOB (Commissione Nazionale per le Società e la Borsa – Národní komise pro společnosti a burzu) je samostatnou institucí, která vykonává kapitálový dohled nad trhy cenných papírů s cílem zajištění ochrany investorů, efektivitu a transparentnosti trhů.

Italské bankovníctví prošlo konsolidací a slučováním bank za účasti zahraničních investorů, kteří přispěli k navýšení kapitálu bank a k zavádění nových technologií a produktů. V Itálii má zastoupení přes 40 zahraničních bank. Itálie je ve světě přítomna více než 80 bankovními subjekty. Specifikou italského bankovního sektoru zůstává nižší podíl velkých bank na trhu a existence mnoha menších bankovních ústavů. Pouze malý počet zahraničních bank drží v italských bankách nadpoloviční podíl. Zatímco v Nizozemsku a v Belgii má 5 největších bank 88% podíl na bankovním trhu, ve Velké Británii 77%, ve Švýcarsku a ve Francii 74% a ve Španělsku 59%, v Itálii ovládá 5 největších bank pouze 36% finančního trhu. V rámci EU je tento podíl nižší jen v Německu, kde dosahuje 29%. V současné době je na italském území 79% bankovních vkladů spravováno italskými bankami a 21% vkladů zahraničními bankovními domy.

Během roku 2019 banky pokračovaly ve stabilizaci nedobytných úvěrů. Italská centrální banka v srpnu 2019 oznámila, že se za poslední rok podařilo snížit objem nedobytných úvěrů na 88,2 mld. Eur (ze 127 mld. v červenci 2018). Krizový stav kvůli pandemii však způsobil pozastavení likvidace nespáčených úvěrů v celé Evropě. Podle zprávy Debtwire došlo v prvním čtvrtletí r. 2020 k likvidaci Npl v Itálii v nominální hodnotě pouze 1,5 mld. Eur oproti objemu ve výši 5 mld. Eur ve stejném období r. 2019.

Italské banky v ČR

V ČR působí banka UniCredit a Všeobecná úvěrová banka (VÚB), dceřiná společnost největší italské banky Intesa Sanpaolo. VÚB má centrálu na Slovensku, kde funguje jako univerzální banka, zatímco v ČR působí pouze jako korporátní banka.

UniCredit získala v roce 2002 kontrolu nad Živnobankou a následně v rámci fúze s německou HVB převzala i českou HVB Bank. Od listopadu 2007, kdy došlo ke sloučení Živnobanky s HVB Bank, začala působit na českém trhu pod názvem UniCredit Bank Czech Republic a.s. Mimo ČR má UniCredit Banca své dceřiné společnosti například také v Německu, Rakousku, na Slovensku, v Polsku, Slovinsku, v pobaltských státech, v Bulharsku, Rumunsku, Chorvatsku, Bosně a Hercegovině, Turecku a Srbsku. Svou přítomností na zahraničních finančních trzích nadále významným způsobem posiluje.

Banky a pojišťovny v Itálii

Aktuální přehled držitelů licence na poskytování bankovních a pojišťovacích služeb lze nalézt na webových stránkách Italské centrální banky.

Pořadí největších italských bank podle kmenového kapitálu CET 1 (2019)

BANKA	CET 1
Gruppo Banca Finat	31,61%
Banco di Sardegna	31,58%
Fineco Bank	22,14%
Mediolanum	21,90%
Creval	15,50%
Banca Generali	14,61%
Mediobanca	14,10%
Credem	13,50%
UniCredit	13,09%
Intesa Sanpaolo	12,80%
Monte dei Paschi di Siena	12,60%

Zdroj: *Italský ekonomický deník Il Sole 24 ore*

Největší pojišťovny v Itálii

Na prvním místě se umístil Unipol s růstem zisku za r. 2019 o 2,7%, druhá největší italská pojišťovna Generali působí i v České republice. V loňském roce zvýšila provozní zisk o 7% na rekordních 5,2 miliardy Eur. Firma dnes také potvrdila veškeré cíle, které si stanovila na letošní a příští rok, a to navzdory nejistotě spojené s pandemií koronaviru. Čistý zisk Generali se za rok 2019 zvýšil téměř o 16 % na 2,7 miliardy Eur. Dalšími pojišťovnami, které působí v Itálii jsou Allianz, Reale Mutua, Cattolica, Axa a Zurich.

1.7 Daňový systém

Italský finanční úřad (Agenzia entrate)

Výběrem daní se v Itálii zabývají finanční úřady, které také například vydávají fyzickým i právnickým osobám daňové identifikační číslo "Codice fiscale". Plátcům DPH pak přiděluje zvláštní daňové identifikační číslo pro DPH neboli "Partita IVA" (IVA - Imposta sul valore aggiunto). Jednání se zahraničními společnostmi má v kompetenci finanční úřad ve městě Pescara.

Na stránkách Italského finančního úřadu lze nalézt stručný fiskální průvodce pro cizince v italském a anglickém jazyce: "Guida fiscale per gli stranieri" (italsky, anglicky).

Daňový poradce (dottore commercialista)

Daňovým poradenstvím se zabývají v Itálii "commercialisti". Pojem "dottore commercialista" lze v češtině vysvětlit jako podnikový, finanční, daňový a účetní poradce. Tito poradci se v Itálii sdružují do profesní komory a vzhledem k poměrně komplikovanému velmi nestálému daňovému systému jsou jejich služby italskými daňovými poplatníky hojně využívány.

Pozn. Využití služeb kvalifikovaných daňových poradců doporučujeme rovněž českým firmám či subjektům, které mají v úmyslu provozovat na území IT podnikatelskou činnost.

Přehled různých daní

Daň z příjmů fyzických osob (IRPEF – Imposta sul reddito delle persone fisiche)

Daň z příjmů fyzických osob se řídí jednotnou italskou daňovou úpravou TIUR (Testo Unico delle Imposte sui Redditi). Dani z příjmu podléhají fyzické osoby, rezidenti i nerezidenti. Rezidenti zdaňují své celosvětové příjmy, nerezidenti pouze příjmy dosažené v Itálii.

Zdanitelný příjem je daněn progresivní sazbou v rozmezí 23 % až 43 %.

Daň z příjmů právnických osob (IRES – Imposta sul reddito delle società)

Daň z příjmů právnických osob se rovněž řídí normami TIUR. Společnosti se sídlem v Itálii podléhají dani z příjmů právnických osob získaných v Itálii i v zahraničí. Společnosti nemající sídlo v Itálii podléhají dani z příjmů získaných na území Itálie. Zdanitelný příjem podléhá sazbě 24%.

Územní obchodní daň (IRAP – Imposta regionale sulle attività produttive)

Územní obchodní daň je místní daní z hodnoty produkce vytvořené v příslušném regionu za určité období. Příjmy z této daně jdou do rozpočtů jednotlivých regionů. Této dani podléhají všechny subjekty provádějící podnikatelskou činnost. Nerezidenti podléhají IRAP pouze z produkce vytvořené jejich stálou provozovnou v daném teritoriu.

V důsledku pandemie Covid 19 zrušila italská vláda v rámci dekrety na restartování ekonomiky povinnost odvodu územní obchodní daně za měsíc červen 2020 pro podniky s obrátem do 250 ml. Eur.

Daň z přidané hodnoty (IVA – Imposta sul valore aggiunto)

Italská pravidla výpočtu a výběru daně z přidané hodnoty vycházejí z příslušných směrnic EU. Daň hradí obvykle konečný spotřebitel. Plátcí DPH si mohou ze svého účtu DPH odpočíst daně, které zaplatili. DPH nakonec zatíží konečného spotřebitele ve formě procentní přírážky ke konečné ceně zboží či služeb. Základní sazba DPH činí od října 2013 22% (snížené sazby na vybrané druhy služeb a zboží jsou 10 a 4%).

Registrační daně z převodu majetku, hypoteční a katastrální daň

Registrační daně z převodu majetku jsou buď pevné, nebo poměrné k hodnotě převáděných aktiv: sazba 2% – 9%.

Zdanění nemovitostí

Daň z nemovitosti - IMU (Imposta municipale unica)

Platí se na základě čl. 2 legislativního nařízení č. 504 ze dne 30.12.1992 (http://www.amministrazionecomunali.it/docs/pdf/dlgs_23_2011.pdf), vztahuje se i na tzv. první nemovitosti kategorie A/1, A/8 e A/9 (ostatní tzv. první nemovitosti určené k trvalému bydlení jsou od daně osvobozeny). Pro výpočet výše daně se uplatňuje řada kritérií: vedle výměry a polohy nemovitosti, jde např. také o způsob využití nemovitosti vlastníkem a dále výše ostatních příjmů vlastníka.

Ze Zákona o stabilitě 2016 vyplývají pro daně z nemovitosti následující novinky:

- 1 od daně jsou osvobozeni vlastníci tzv. prvních nemovitostí (kategorie A/2, A/3, A/4, A/5, A/6, A/7), kde je majitel trvale hlášen
- 1 od daně jsou osvobozeny zemědělské pozemky, upevněné stroje a zařízení
- 1 snížení daně – stavební firmy, vlastníci neprodané nemovitosti – sazba = 0,1%
- 1 25% slevu na dani IMU získají vlastníci, kteří pronajímají byt za smluvní nájemné
- 1 dochází k revizi hodnot, z nichž je daň vypočítávána

IMU z tzv. druhé nemovitosti

- 1 sazba = 0,76%, ze Zákona o stabilitě plyne pro jednotlivé obce určitá flexibilita snížení či zvýšení daně ve výši max. 0,3%

Vláda zrušila v dekrety na restartování ekonomiky v důsledku pandemie Covid 19 první splátku IMU v r. 2020 (celkově 2 roční splátky) pro hotely, přímořská, turistická a horská zařízení.

Poplatky za komunální služby - TASI (Tassa sui servizi indivisibili), např. veřejné osvětlení, údržba komunikací apod. Poskytování těchto veřejných služeb je řízeno městy a obcemi:

- 1 osvobození jsou vlastníci tzv. prvních nemovitostí
- 1 osvobození jsou nájemníci, kteří využívají nemovitost na trvalé bydlení, zdanění budou i nadále podléhat přechodně ubytování studenti aktuálně se zdržující mimo svou domovskou univerzitu a nájemníci, kteří se do daně nemovitosti přesunuli z pracovních důvodů a nezřídili si v daně nemovitosti trvalé bydliště.

Dědická daň

Dědická daň se aplikuje na převody majetku nebo práv v důsledku smrti (s výjimkou převodu státních obligací). Dědická daň se vypočítává z celkové hodnoty zděděného majetku a pohybuje se v rozmezí od 4% do 8% hodnoty majetku.

Darovací daň

Vztahuje se na převody majetku nebo práv formou daru, základem daně je hodnota darovaného majetku a sazba se pohybuje od 4 do 8%.

U nemovitosti je daň hypoteční (2%) a katastrální (1%) splatná společně s dědickou nebo darovací daní bez ohledu na to, zda se jedná o první nemovitost pro účely vlastního bydlení či další nemovitost.

Převody společností nebo kontrolních podílů akcií ve společnostech na potomky nebo manžele jsou osvobozeny od dědické a darovací daně. Podmínkou je ovšem pokračování držení akcií nejméně po dobu 5 let od převodu.

Srážkové daně z dividend

Dividendy vyplácené italskými nebo zahraničními společnostmi jednotlivcům nad rámec jejich podnikatelské činnosti (nejsou přihlášení k DPH) podléhají zdanění ve výši 26%.

Kvalifikovaný podíl se skládá z akcií nebo ostatních podílových cenných papírů, s nimiž se pojí hlasovací právo na běžné valné hromadě.

Dividendy vyplácené fyzickým osobám nad rámec jejich podnikatelské činnosti týkající se kvalifikovaného podílu v italských společnostech jsou předmětem srážkové daně ve výši 26%, srážková daň ve výši 58,14% je aplikována společností a OSVČ a 5% pro kapitálové společnosti. Při uplatnění srážkové daně se bere ohled na dohody o zamezení dvojího zdanění.

Dividendy vyplácené zahraničními společnostmi se sídlem v "daňových rájích" podléhají plnému zdanění, pokud daňový poplatník neobdrží kladné rozhodnutí o snížení daně od Italského finančního úřadu.

Srážková daň z úroků

Úroky z běžných a vkladových účtů u bank, jakož i dluhopisů a cenných papírů v majetku osob majících sídlo na území Itálie, podléhají srážkové dani ve výši 26% resp. 12,5% ze státních dluhopisů (hrubé úroky jsou zahrnuty do zdanitelného příjmu a srážka se odpočítá z hrubé daně). Pokud úroky obdrží rezident mimo svou obchodní činnost, nejsou zahrnuty do celkového zdanitelného příjmu.

Úroky z běžných a vkladových účtů, stejně jako z dluhopisů a cenných papírů přijaté subjekty, které nemají trvalé sídlo na území Itálie, podléhají srážkové dani ve výši 30%.

Srážková daň se může snížit v případě platné dohody o zamezení dvojího zdanění mezi Itálií a zemí příjemce.

Srážková daň z autorských poplatků

Autorské poplatky generované v Itálii určené osobám, které nemají trvalé sídlo v Itálii, podléhají 30% zdanění. Ve specifických případech se snižuje zdanitelný příjem o 25%. Srážková daň může být snížena v případě platné dohody o zamezení dvojího zdanění mezi Itálií a státem příjemce.

2 Zahraniční obchod a investice

2.1 Obchodní bilance za posledních 5 let – vývoz, dovoz, saldo

	Vývoz	Dovoz	Saldo
2015	413,881	368,715	45,166
2016	417,077	365,579	51,498
2017	433,931	376,752	41,111
2018	462,899	423,998	38,901
2019	475,848	422,914	52,934

Údaje v mil. EUR

Zdroj: Ministerstvo zahraničních věcí a mezinárodní kooperace Itálie

2.2 Teritoriální struktura – postavení v (k) EU

Hlavní exportní trhy EU z pohledu Itálie v roce 2019

	země	mil. Eur	podíl na celkovém vývozu v %
1	Německo	58,113	12,2
2	Francie	49,824	10,5
3	Švýcarsko	26,028	5,5
4	Velká Británie	24,915	5,2
5	Španělsko	24,027	5,0
6	Belgie	14,062	3,0
7	Polsko	13,286	2,8
8	Nizozemsko	11,840	2,5

9	Rakousko	10,262	2,2
10	Rumunsko	7,546	1,6
11	Česká republika	6,470	1,4
12	Švédsko	4,998	1,1
13	Maďarsko	4,821	1,0
14	Řecko	4,541	1,0
15	Slovinsko	4,410	0,9

Zdroj: Ministerstvo zahraničních věcí a mezinárodní kooperace Itálie podle údajů ISTAT

Hlavní obchodní partneři Itálie v EU z hlediska importu v roce 2019

	země	mil. Eur	podíl na celkovém dovozu v %
1	Německo	69,611	16,5
2	Francie	36,629	8,7
3	Nizozemsko	23,009	5,4
4	Španělsko	20,759	5,1
5	Belgie	19,479	4,6
6	Švýcarsko	10,943	2,6
7	Velká Británie	10,653	2,5
8	Polsko	9,997	2,4
9	Rakousko	9,523	2,3

10	Rumunsko	7,210	1,7
11	Česká republika	6,804	1,6
12	Maďarsko	5,004	1,2
13	Irsko	4,462	1,1
14	Švédsko	4,327	1,0
15	Slovinsko	3,358	0,8

Zdroj: Ministerstvo zahraničních věcí a mezinárodní kooperace Itálie podle údajů ISTAT

2.3 Komoditní struktura

Dovozní komodity – pořadí za rok 2019 *

	Výrobek**	mil. Eur	podíl na celkovém dovozu v %
1	Automobily	32,884	7,8
2	Ropa	26,016	6,2
3	Chemikálie, hnojiva, sloučeniny dusíku, plasty a syntetická pryž v primární formě	25,593	6,1
4	Léky a farmaceutické přípravky	23,606	5,6
5	Vzácné kovy, neželezné kovy, jaderné palivo	17,639	4,2
6	Hutnické výrobky	14,991	3,5
7	Zemní plyn	13,976	3,3
8	Oděvy kromě kožesin	12,695	3,0

9	Stroje všeobecného užití	11,750	2,8
10	Další stroje všeobecného užití	10,000	2,4
	1 Stroje a přístroje pro zdvihací a manipulační zařízení	2,202	0,5
	1 Kancelářské stroje a zařízení vyjma počítačů a periferních zařízení	1,272	0,3
	1 Motorová přenosná zařízení	518	0,1
	1 Ventilační a klimatizační zařízení	3,128	0,7
	1 Ostatní stroje všeobecného užití	2,612	0,6
11	Výrobky z ropy	8,665	2,0
12	Náhradní díly a příslušenství na automobily	8,559	2,0
13	Telekomunikační přístroje	8,427	2,0
14	Výrobky z umělé hmoty	6,994	1,7
15	Motory, generátory, transformátory	6,983	1,7

* Údaje za rok 2019 jsou předběžné

** Klasifikováno podle jednotné třímístné klasifikace ekonomických odvětví Ateco 2007

Zdroj: zpracováno Ministerstvem zahraničních věcí a mezinárodní kooperace Itálie podle údajů ISTAT

Vývozní komodity – pořadí za rok 2019*

Výrobek**

mil. Eur

podíl na celkovém vývozu v %

1	Léky a farmaceutické přípravky	29,555	6,2
2	Další stroje a zařízení pro všeobecné použití	25,539	5,4
	1 Stroje a přístroje pro zdvihací a manipulační zařízení	6,429	1,4
	1 Kancelářské stroje a zařízení kromě počítačů a periferních zařízení	534	0,1
	1 Ruční motorové přístroje	271	0,1
	1 Chladicí a klimatizační zařízení	6,538	1,4
	1 Další stroje všeobecného užití	10,440	2,2
3	Stroje a strojírenská zařízení	24,161	5,1
4	Stroje a zařízení pro zvláštní užití	21,329	4,5
	1 Hutnické stroje	1,237	0,3
	1 Těžební a stavební stroje	3,926	0,8
	1 Potravinářské stroje a stroje na výrobu nápoj a tabáku	3,722	0,8
	1 Stroje na výrobu textilu, oděvních výrobků a usní	2,387	0,5
	1 Stroje na výrobu papíru a lepenky	1,320	0,3
	1 Stroje pro zpracování pryže a plastů	2,082	0,4
	1 Stroje zvláštního užití včetně přísušenství a dílů	6,656	1,4
5	Automobily	20,790	4,4

6		19,127	4,0
	Oděvy kromě kožešin		
7	Chemikálie, hnojiva, sloučeniny dusíku, guma, plast	14,144	3,0
8	Náhradní díly a příslušenství pro automobily	13,955	2,9
9	Výrobky z rafinace ropy	12,988	2,7
10	Kůže, kožené a sedlářské výrobky, kožešiny	12,946	2,7
11	Výrobky z plastu	12,492	2,6
12	Vzácné a neželezné kovy, jaderné palivo	12,465	2,6
13	Ostatní kovové výrobky	10,783	2,3
	1 Ocelové sudy a podobné nádoby	264	0,1
	1 Lehké kovové obaly	729	0,2
	1 Drátěné výrobky, řetězy a pružiny	1,121	0,2
	1 Šrouby	1,794	0,4
	1 Ostatní kovové výrobky	6,881	1,4
14	Obuv	10,495	2,2
15	Nábytek	9,817	2,1

* Údaje za rok 2019 jsou předběžné

** Klasifikováno podle jednotné třímístné klasifikace ekonomických odvětví Ateco 2007

Zdroj: zpracováno Ministerstvem zahraničních věcí a mezinárodní kooperace Itálie podle údajů ISTAT

2.4 Zóny volného obchodu (VT parky, investiční zóny)

V Itálii se nacházejí dvě zóny volného obchodu - v Benátkách a v Terstu. Do těchto zón může být bezcelně přivezeno zboží, pokud toto je určeno buď přímo, nebo po dalším zpracování na export. Výhody zón volného obchodu jsou:

- 1 180 denní odklad celní povinnosti od chvíle, kdy zboží opustilo bezcelní zónu a směřuje do země EU
- 1 zboží může být v bezcelní zóně zpracováno, smontováno a přebaleno, aniž by podléhalo placení cla
- 1 zahraniční společnost může v těchto zónách zaměstnat vlastní občany na základě zákoníku práce a zákonů o sociálním zabezpečení platných v domovském státě firmy.

2.5 Investice - přímé zahraniční investice v teritoriu (odvětvová a teritoriální struktura)

Investice

Nejnovější zpráva o důvěře v realizaci zahraničních přímých investic 2019 (Foreign Direct Investment Confidence Index 2019), kterou vypracovala společnost A.T. Kearney, se Itálie umístila na 8. místě (ve srovnání s 10. místem v r. 2018). Itálie tak překonala Indii, Singapur, Nizozemsko a Španělsko. Index každoročně měří dopad hospodářských a regulačních politik a změn investičních záměrů generálních ředitelů a dalších osob s rozhodovací pravomocí v přibližně tisíci globálních společnostech.

I přes ne příliš jednoduchou situaci italského hospodářství jsou investoři optimističtí v souvislosti se zaváděním nových opatření, jako jsou zaručené příjmy, rovná daň a plánované snižování daní, která by mohla podpořit spotřebu a zvýšit zaměstnanost. Itálie je rovněž atraktivní pro investory vzhledem k jejímu inovativnímu stylu, kulturnímu bohatství, síle luxusních italských značek, jako je např. módní společnost Versace a výrobce vozidel Lamborghini. Kromě toho mohou být investoři přitahováni do Itálie kvůli silnému výrobnímu sektoru, který tvoří téměř čtvrtinu HDP země a pyšní se pátým nejvyšším přebytkem výrobního obchodu na světě. Průzkum společnosti A.T. ukazuje, že investoři v průmyslovém sektoru patří k těm, kteří mají v nejbližších letech nejvyšší důvěru v investování v Itálii. V jednom z největších M&A obchodů figuruje například japonský výrobce automobilových produktů Calsonic Kansei, který zakoupil divizi italsko-americké automobilky FCA Magnetti Marelli, která vyrábí automobilové komponenty za 5,8 mld. Eur a čínská společnost na spotřební elektroniku Quingdao Haier uskutečnila akvizici výrobce domácích spotřebičů Candy SpA za 730 mil. dolarů.

Tok přímých zahraničních investic (v mil. EUR)

Roční toky	2014	2015	2016	2017	2018	Celkem
Z Itálie do zahraničí	15,259	14,395	13,679	11,979	23,411	78,723
Ze zahraničí do Itálie	12,928	11,975	23,350	8,692	26,546	83,491
Z Itálie do Evropy	7,675	3,966	8,298	-7,467	13,421	25,842
Z Evropy do Itálie	11,434	10,341	20,895	7,005	24,945	74,620

Zdroj: Italská centrální banka a ISTAT

Stav přímých zahraničních investic v Itálii

Rok	mil. EUR
2014	264,636
2015	312,728
2016	334,537
2017	354,151
2018	372,427

Stav přímých italských investic v zahraničí (mil. EUR)

Rok	mil. EUR
2014	393,281
2015	419,405
2016	432,968
2017	456,570
2018	484,108

Zdroj: Italská centrální banka a ISTAT

2.6 Investice - podmínky vstupu zahraničního kapitálu (omezení, pobídky pro investory)

Klíčovou úlohu zastává v oblasti podnikání a investic v Itálii Národní agentura pro podporu zahraničních investic Invitalia. Rovněž byl založen při Ministerstvu hospodářského rozvoje Výbor pro zahraniční investice CAIE, kde působí zástupci z Ministerstva zahraničních věcí, Ministerstva financí, Ministr pro regionální vztahy. Hlavním úkolem je podpora zahraničních investic na území Itálie a zjednodušení administrativních procedur.

Italská vláda v důsledku pandemie posílila své pravomoci shrnuté v opatření "Golden Power" regulující vstup zahraničních investorů do italských společností, které jsou považovány za strategické. Nyní tak spadají pod „Golden Power“ finance a bankovníctví, pojišťovnictví, energetika, v souvislosti se zapojením Itálie do projektu hedvábné stezky s Čínou rovněž sítě 5G, doprava, vodohospodářství, zdravotnictví, bezpečnost potravin, robotika, výroba polovodičů a kyberbezpečnost. „Golden Power“ se vztahuje i na intra-komunitární akvizice.

Italská vláda rovněž podporuje reshoring, tedy návrat italských výrobních podniků zpět do země.

:Soudní systém

Pro oblast nesplácených pohledávek byly ustaveny zvláštní soudy pro obchodní spory a zavedeny nové nástroje na podporu mimosoudního vyrovnání mezi dlužníky a věřiteli (zejména s ohledem na reformu konkurzního práva podniků) a digitalizace soudních řízení v souladu s ustanoveními Národní digitální agendy (viz také Ministerstvo spravedlnosti). Během posledních let došlo k 13% snížení průměrné doby trvání civilních soudních řízení, která nyní činí přibližně 516 dnů.

Daňový systém

Daňová správa usiluje o zlepšení komunikace s plátcí daní snížení daňové zátěží, stimuluje investice a inovace. Finanční úřady disponují nástroji, jako jsou dohody pro společnosti s mezinárodními aktivitami a podpora investic, zejména inovačních. Mezi hlavní opatření na podporu

investic patří režim Patent box (daňové pobídky spojené s duševním vlastnictvím a průmyslovými patenty), navýšená amortizace podle národního plánu „Průmysl 4.0“ a opatření zaměřená na přilákání lidského kapitálu, s daňovými úlevami 50% po dobu pěti let u manažerů a živnostníků a 90% po dobu 4 let u profesorů a výzkumných pracovníků a zařízení pro „high-net worthy individuals“ (jednotlivci s vysokou hodnotou aktiv), kteří převedou své bydliště do Itálie (viz Finanční úřad Itálie - Invest in Italy).

Bankovní systém a alternativní zdroje financování

V r. 2014 byl učiněn pokus o zvýšení konkurenceschopnosti italského bankovního systému, a to i díky opatřením zaměřeným na zmírnění dopadů krize v některých institucích a na ochranu úspor investorů. Mezi strukturálními opatřeními byla reforma lidových a družstevních úvěrových bank a zavedení opatření na podporu vytvoření sekundárního trhu s nesplácenými úvěry s cílem obnovit přiměřený úvěrový tok pro podniky.

Byla vytvořena pracovní skupina pro finance a růst, jejímž cílem je rozšířit a zjednodušit přístup podniků k úvěrům, usnadnit kapitalizaci a kótování a vytvořit lepší prostředí pro investice. Z nových nástrojů na diverzifikaci zdrojů financování podnikatelské struktury byly přijaty následující nástroje: a) Individuální plány spoření (PIR), které představují formu krátkodobých investic po dobu nejméně 5 let; b) Minibond, dluhopisy nebo střednědobé / dlouhodobé cenné papíry emitované nekótovanými italskými společnostmi, které se tak mohou otevřít kapitálovému trhu a snižují závislost na bankovních úvěrech.

Itálie v souvislosti s ekonomickou krizí v důsledku pandemie Covid 19 vydává italské dluhopisy BTP, které se prodávají protřednictvím aukcí v předem vyhlášených termínech. Pro drobnější investory připravuje emisi dalších cenných papírů, jejichž akvizice jsou přídatným nástrojem pro boj proti ekonomické krizi.

3 Vztahy země s EU

3.1 Zastoupení EU v zemi

Itálie je členem Evropské unie od 1. ledna 1952, je jedním ze zakládajících členů, je členem Schengenu a Eurozóny.

Delegace Evropského parlamentu a Evropské komise v Itálii sídlí na společné adrese:

Řím:

Via IV Novembre,149 - 00187 Roma

Tel. 06 69 95 01

Fax 06 69 95 02 00

epitalia@europarl.europa.eu

Milán:

Palazzo delle Stelline Corso Magenta, 59 20123 Milano

Tel: 02 4344171

Fax: 02 434417 500

epmilano@europarl.europa.eu

Na území Itálie jsou přítomny následující evropské agentury:

- 1 Autorità europea per la sicurezza alimentare/Evropský úřad pro bezpečnost potravin (EFSA)
- 1 Fondazione europea per la formazione/Evropská nadace odborného vzdělávání (ETF)

Agentury sídlí v Parmě, resp. v Turíně.

3.2 Obchodní vztahy země s EU

Itálie je rovněž zakládajícím členem Hospodářské a měnové unie, jejímž se stala k 1.1.1999, společnou měnu euro přijala k 1.1.2002. Společně s dalšími členskými zeměmi EU tedy Itálie vytváří jeden měnový a celní prostor. Obchod s EU viz kap. 2.2.

3.3 Poskytování rozvojových fondů a nástrojů EU

Itálie, dosavadní čistý plátec do rozpočtu EU, čtvrtá co do výše příspěvku (po Německu, Velké Británii a Francii) a osmá podle poměru příspěvku k Hdp (0,27%). Na rozpočet pro roky 2021 až 2027 se výše příspěvků všech unijních států vzhledem k odchodu Velké Británie z EU navýší, největší nárůst se však dotkne nejsilnějších ekonomik, tedy i Itálie. EK navrhla, aby objem rozpočtu odpovídal 1,1% hrubého národního důchodu.

S ohledem na strategii využití unijních fondů byly definovány národní rozvojové priority v tzv. Dohodě o partnerství pro programové období

2014-2020. K jejich naplňování dochází v rámci jednotlivých národních a regionálních operačních programů. Ty jsou v Itálii v gesci příslušných ministerstev a agentur (Agentura pro teritoriální kohezi – Agenzia per la Coesione Territoriale a Národní agentura pro aktivní politiky trhu práce – Agenzia Nazionale Politiche Attive Lavoro ANPAL), zatímco regionální operační programy jsou v gesci příslušných regionálních správ.

Pro Itálii byly vyčleněny pro programové období 2014-2020 prostředky ve výši téměř 43 miliard Eur na celkem 75 národních a regionálních operačních programů. S národním příspěvkem 30 miliard Eur Itálie dosáhla celkového rozpočtu ve výši téměř 73 miliard Eur. Italskými rozvojovými prioritami pro probíhající programové období jsou zaměstnanost, růst a pracovní trh, posílení inovace a výzkumu a ochrana životního prostředí.

Čerpání evropských fondů

Podle posledních dostupných údajů došlo v Itálii k opětovnému zpoždění při čerpání evropských fondů. K 31.12.2019 splnilo celkem 51 italských programů pravidlo N+3 (časová způsobilost výdajů, pokud do 3 let od vyhlášení programu nepředloží ČS na EU žádost o platbu, může dojít ke zrušení přidělené finanční kvóty). Itálie předložila žádosti o platby ve výši 15,2 mld. EUR, což se rovná 28,5% programovaným prostředkům.

Evropská komise v odpovědi na krizi kvůli Covid-19 navrhla zřídit nouzový investiční fond, na který EU ze svého rozpočtu uvolní finance ve výši až 37 mld. EUR. Jedná se o nevyužité prostředky, které EK přesune ze strukturálních a investičních fondů a dá členským zemím možnost použít je na boj proti koronavirové krizi. Pro Itálii se může jednat o částku až 2,3 mld. EUR. Rovněž z nevyužitých zdrojů z Fondu soudržnosti by mohla Itálie dostat téměř 9 mld. EUR, celkově by tedy Itálie mohla počítat s částkou z evropských fondů kolem 11 mld. EUR.

Evropské fondy v zemědělství

Evropská komise udělila členským státům flexibilitu na využití zbývající části evropských zemědělských fondů pro rozvoj venkova, které nebyly v období 2014-2020 využity. Jde o celkovou částku ve výši 6 mld. Eur, z toho na Itálii připadá částka ve výši 1-1,2 mld. Eur. Fondy by měly být využity na podporu přímého prodeje zemědělských výrobků.

V rámci VFR 2021 – 2027 se pro Itálii počítá s navýšením prostředků o 6%, navzdory celkové redukci výdajů na kohezní politiku o přibližně 1/10. Evropská unie jednak rozhoduje o posílení vazby poskytnutých fondů na doporučení EK a na pomoc zemím, které prošly vlekou hospodářskou krizí. Itálie obdrží dle návrhu v rámci nového VFR o 6% více oproti stávajícímu programovému období na kohezi. Celková částka má dosáhnout 38,5 mld. EUR (o 2,3 mld. více než ve stávající VFR), čímž se Itálie stane největším příjemcem kohezního fondu a to jak z hlediska celkového balíčku (před Polskem a Španělskem, které má mít rovněž navýšený rozpočet a to na 34 mld. EUR), zůstane nad průměrem i po přepočtu celkové částky na osobu. Změna v kritériích alokování prostředků, které by měly Itálii zvýhodnit, nemá být pouze HDP, ale rovněž i další faktory, jako je nezaměstnanost, nízká míra vzdělání či např. přijímání uprchlíků.

4 Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR

4.1 Bilance vzájemné obchodní výměny za posledních 5 let

Bilaterální obchod s Itálií překonal (poosmé v řadě od r. 2012) v roce 2019 rekord ve výši obratu a znovu překročil hranici 13 mld. Eur. ČR je jednou z mála zemí světa, která si s Itálií dlouhodobě udržuje pozitivní obchodní bilanci. Pozitivní saldo trvá od roku 2006. ČR. Itálie je 6. nejvýznamnější obchodní partner ČR. Podíl exportu z ČR dosáhl v roce 2019 hodnoty 6,7 mld. Eur.

Itálie, je osmou největší ekonomikou světa a třetí nejsilnější ekonomikou Eurozóny. Přes několik nepřehlédnutelně globálních firem, hrají ve zdejším hospodářství významnou roli malé a střední firmy a řada z nich představuje špičky ve svém oboru. Země také patří mezi prvních pět států světa s přebytkem průmyslové výroby přes 100 mld. USD.

Na obou stranách obchodní výměny jsou nejvýraznějším prvkem dopravní prostředky a automobilový průmysl. Z ČR se vedle automobilů a motorových vozidel jako traktory, autobusy a jejich součástí, vyváží také reaktory a kotle, přístroje el. záznamu, reprodukce zvuku a TV obrazu, stroje automatizovaného zpracování dat, tabákové výrobky, výrobky ze železa a oceli, plasty, optické přístroje, sklo, papír a papírenské výrobky a potravinářské výrobky.

Jedna třetina HDP Itálie i obchodní výměny má původ v severních regionech. Postavení průmyslové velmoci je ukotveno v řadě odvětví. Itálie je lídrem farmaceutického průmyslu a zdravotních zařízení, kdy v rámci EU drží s objemem výroby 31,2 mld. a exportem v hodnotě 25 mld. Eur první příčku. Je také na jednom z předních míst na světě ve využívání průmyslových robotů. Automobilka Fiat zaměstnává 60 000 lidí a její závody a značky vyprodukovaly v roce 2019 830 tisíc vozů. Své výsadní postavení dále posiluje plánovanou fúzí s PSA Group, která by se měla dokončit na začátku r. 2021, kdy na trhu vzniká čtvrtý největší výrobce vozidel s tržní hodnotou téměř 50 mld. USD, který ročně prodá 8,7 mil. aut.

V procentním vyjádření (přepočítáno v Eurech) rostl meziročně obrat o 1,75%, což je údaj nižší než v předchozím roce, kdy růst dosáhl 3,2%. Celkový objem vývozu z ČR do IT dosáhl hodnoty 6,76 mld. Eur a meziročně růst své tempo zvolnil. Český vývoz velmi mírně poklesl (v absolutních číslech o cca 130 mil. Eur) oproti dovozu z Itálie, který dosáhl objemu 6,47 mld. Eur. Nicméně bylo potvrzeno pokračování pozitivního salda obchodní bilance, které se lehce zvýšilo na 212 mil EUR.

Bilance česko-italské obchodní výměny (v tis. EUR)

	<i>Vývoz</i>	<i>Dovoz</i>	<i>Obrat</i>	<i>Saldo</i>
2015	5 390 094	5 188 047	10 578 141	202 047
2016	6 260 600	5 507 332	11 767 932	753 268
2017	6 539 210	6 053 672	12 592 882	485 334
2018	6 636 431	6 530 876	13 167 307	105 555
2019	6 762 943	6 550 924	13 313 867	212 018

Zdroj: Český statistický úřad

4.2 10 nejvýznamnějších položek českého vývozu/dovozu

Komodity - český vývoz

Tradičním tahounem oboustranné obchodní výměny jsou dopravní prostředky, zejména automobily, a jejich součástí. Osobní automobily se umístily na prvním místě s vývozem do Itálie ve výši 876 mil. EUR (v předloňském roce činil vývoz 1,032 mld. EUR a poprvé tak překročil

hodnotu 1 mld. EUR). Pokles vývozu osobních automobilů kompenzoval nárůst vývozu autobusů, kterých se vyvezlo za 120 mil. EUR (v předložském roce za 49 mil. EUR). Na druhém místě skončily stroje automatizovaného zpracování dat v objemu 308,5 mil. EUR (meziroční růst o 6,7%) a z druhého na třetí místo spadla položka tabáku s objemem 281 mil. EUR (v r. 2017 činil export 463 mil EUR – meziroční pokles o 39,3%). Čtvrté místo zaujaly automobilové součástky v hodnotě 257,6 mil. EUR (meziroční pokles o 14,1%).

Komodity – dovoz z Itálie

U italského vývozu směrem do ČR dominují automobilové součástky a příslušenství ve výši 368 mil. EUR, na druhém místě se umístily léky ve výši 202 mil. EUR a na třetím místě nákladní motorová vozidla za 148 mil. EUR. Kategorii, která zaznamenala nárůst v dovozu z Itálie, jsou výrobky ze železa a oceli, (jejichž dovoz po celkovém sečtení všech položek činil celkem 828 mil. EUR, konkrétně tyče a pruty, trubky, následovány výrobky ze železa a oceli válcované za tepla). Další významnou položkou italského dovozu zůstávají např. elektrické motory a generátory, elektrická zařízení a tradiční keramické obkládací dlaždice.

Hlavní dovozní položky – podobně jako je tomu v případě vývozních komodit – zaznamenávají každý rok jen mírné výkyvy. V případě automobilových součástek došlo k meziročnímu růstu o 5,1%, u léků došlo k meziročnímu poklesu o 3,3%, meziroční růst naopak zaznamenala položka dovozu motorových vozidel pro přepravu nákladů o 8,9%. Rychlým tempem rostly také položky, které netvořily objemově velký podíl na dovozu z Itálie (např. textilie a příze, části motorů a generátorů, přístroje el. záznamu a reprodukce a výrobky z papíru).

Český vývoz

Pořadí	Název	Stat. hodnota 2019 (tis. EUR)
1.	Auta os., traktory, vozidla motorová, kola, lodě, kosmické lodě a jejich součásti aj. vozidla	1 201 030
2.	Reaktory, kotle a přístroje	1 198 120
3.	Přístroje el. záznamu, reprodukce zvuku a TV obrazu	947 464
4.	Tabák a tabákové výrobky	424 218
5.	Železo a cel	333 943
6.	Plasty a výrobky z něj	226 008
7.	Výrobky ze železa a oceli	179 936
8.	Kaučuk a výrobky z něj	152 874
9.	Optické a chirurgické přístroje	137 157

10.	Hračky a sportovní potřeby	129 834
-----	----------------------------	---------

Dovoz z Itálie do ČR

Pořadí	Název	Stat. hodnota 2019 (tis. EUR)
1.	Reaktory, kotle, mechanické nástroje a přístroje	1 261 834
2.	Motorová vozidla, traktory, kola aj. vozidla	701 997
3.	Přístroje el. záznamu, reprodukce zvuku a TV obrazu	580 469
4.	Železo a ocel	417 288
5.	Plasty a výrobky z nich	436 095
6.	Výrobky ze železa a oceli	379 325
7.	Farmaceutické výrobky	260 017
8.	Kaučuk a výrobky z něj	113 946
9.	Optické přístroje	110 300
10.	Papír, karton, lepenka	92 228

Zdroj: ČSÚ

4.3 Vzájemná výměna v oblasti služeb

Vzájemnou výměnu v oblasti služeb s Itálií popisují tabulky příjmů a výdajů za poskytnuté služby z pohledu ČR v roce 2019.

Dopravní služby (v mil. CZK)

Příjmy

Výdaje

Saldo

Doprava	5 873,8	5 123,1	750,7
Námořní doprava	0,7	29,3	-28,6
Letecká doprava	78,1	110,7	-32,7
Ostatní doprava	5 791,6	4 978,1	813,5
Poštovní a kurýrní služby	3,4	4,9	-1,6
Cestovní ruch a ostatní služby (v mil. CZK)			
	Příjmy	Výdaje	Saldo
Cestovní ruch	6 018,8	5 475,6	543,2
Pracovní cesty	1 162,1	292,7	869,4
Soukromé cesty	4 856,7	5 182,9	-326,2
Celková bilance služeb (v mil. CZK)			
	Příjmy	Výdaje	Saldo
Služby celkem	17 142,1	15 908,9	1 232,2

Zdroj: ČNB květen 2020

4.4 České investice v teritoriu: Firmy a joint-ventures ve vzájemném obchodu a v ostatních oblastech ekonomické spolupráce

Zájem českých investorů v 90. letech, v Itálii směřoval do oblasti cestovního ruchu a souvisejících služeb (hotely, penziony, restaurace, bary). Turismus zůstává vzhledem ke kulturnímu dědictví a přírodním krásám Itálie i nadále atraktivní oblastí.

Relativně rychlá návratnost investic do fotovoltaických elektráren přiměla před několika lety některé české subjekty k investování do této oblasti. Italská vláda však v roce 2011 zahájila postupnou změnu výhodných podmínek. V souvislosti s programem současné vlády, která si jako jeden z cílů vytýčila tzv. zelený úděl a dekretem na restart Itálie po koronaviru, v němž silně podporuje ekologické investice, získává tato oblast opět na atraktivitě.

V kontextu relativně omezených investic českých subjektů v Itálii představovala průlom akvizice sedmi tepelných elektráren společnosti Energetický a průmyslový holding (EPH) od E.ON z ledna 2015. Jedná se o šest plynových a jednu uhelnou elektrárnu na italské pevnině, Sicílii a na Sardinii s celkovým instalovaným výkonem cca 4500 MW. Obchod proběhl v roce 2015 v návaznosti na obdržení souhlasu antimonopolních úřadů EK. Cena za transakci nebyla zveřejněna, nicméně se jedná o největší českou investici v Itálii vůbec. Tato společnost své portfolio elektráren doplnila v prosinci 2017 o akvizici 2 tepelných elektráren na biomasu, čímž vstoupila na italský energetický trh rovněž

v segmentu OZE. Své postavení v sektoru OZE ještě posílila prostřednictvím dceřiné společnosti EP New Energy Italia (EPNEI) dokončením akvizice elektrárny Fusine. Ta je další z investic EPH do odvětví biomasy.

Akvizici 300 italských lékáren s 1 500 zaměstnanci a obratem za 500 mil.Eur uskutečnili 4 investoři, mezi nimiž figuruje rovněž česká skupina Dr. Max. Společnost kontrolovaná Pentou vlastní celkového počtu 2000 lékáren v 6 zemích celkem a 14 lékáren také v Itálii.

Kromě výše uvedených působí na italském trhu několik zastoupení českých firem v oblasti především nápojů (hlavně piva) spotřebního zboží a potravin.

Toky přímých zahraničních investic (PZI)

Příliv PZI z Itálie (mil. CZK)

	Základní kapitál	Reinvestovaný zisk	Ostatní kapitál	Celkem
2015	779,6	2 597,7	-77,4	3 299,4
2016	13 398,0	7 077,9	-2 391,6	18 084,4
2017	-645,6	9 447,3	-1178,3	7 623,4
2018	-1 438,1	8 792,7	254,4	7 609,0

Zdroj: ČNB, květen 2020

Odliv PZI do Itálie (mil. CZK)

	Základní kapitál	Reinvestovaný zisk	Ostatní kapitál	Celkem
2015	131,6	196,6	1,4	334,1
2016	148,0	6,9	-2 335,3	-2 180,3
2017	6,0	174,5	-1 499,6	-1 319,0
2018	549,2	-31,3	3 020,3	3 538,2

Zdroj: ČNB, květen 2020

Stavy přímých zahraničních investic ve vztahu ČR k Itálii na konci roku

Italské PZI v ČR (mil. CZK)

	Základní kapitál	Reinvestovaný zisk	Ostatní kapitál	Celkem
2016	29 586,5	62 461,9	891,1	92 940,5
2017	28 148,4	66 493,6	1 223,0	95 865,1
2018	38 991,0	97 374,8	10 678,2	140 180,1

Zdroj: ČNB, květen 2020

České PZI v Itálii (mil. CZK)

	Základní kapitál	Reinvestovaný zisk	Ostatní kapitál	Celkem
--	------------------	--------------------	-----------------	--------

2016	980,0	97,9	-2 031,8	-954,1
2017	1 459,0	133,0	956,9	2 548,9
2018	2 004,1	899,4	800,0	3 703,5

Zdroj: ČNB, květen 2020

České PZI v Itálii (mil. CZK)

	Základní kapitál	Reinvestovaný zisk	Ostatní kapitál	Celkem
2015	832,0	235,4	303,4	1 370,8
2016	980,0	97,9	-2 031,8	-954,1
2017	1 459,0	133,0	956,9	2 548,9

Zdroj: ČNB, duben 2020

Poznámka: ČNB zveřejňuje stavy investic s odstupem 15 měsíců od konce sledovaného období. Statistika přímých zahraničních investic ČNB neodráží přítomnost italského kapitálu v ČR ani českého kapitálu v Itálii v plném rozsahu, protože řada významných investičních projektů byla realizována prostřednictvím dceřiných společností ve třetích zemích. Například investice do výrobce autobusů Iveco (dříve Irisbus) byla realizována společností se sídlem ve Francii (původně francouzsko-italský joint-venture), která byla později zcela ovládnuta italskou společností Iveco (součást Fiatu). Podobně v minulosti český kapitál směřoval do Itálie např. přes Kypr.

Významné italské investice v ČR

Domácí elektrospotřebiče

Candy Elettrodomestici v roce 2000 postavila v Podbořanech závod na výrobu ledniček. Investice v objemu 42,7 milionů eur byla realizována s využitím státních pobídek. Kapacita závodu dosahuje 200.000 ledniček s obrátem 1,09 mld Kč a zaměstnáno je v něm 343 osob.

Automobilový průmysl

Iveco postupně převzalo kontrolu nad společným italsko-francouzským podnikem Irisbus, do jehož skupiny patřil i tradiční český výrobce autobusů Karosa ve Vysokém Mýtě. S 2000 zaměstnanci jde o nejdůležitější součást Irisbusu, s třetinovým podílem na výrobě a prodeji.

AKUMA (Fiamm) vyrábí akumulátory do silničních vozidel. Zaměstnává na 260 pracovníků, v roce 1999 Fiamm do závodu investoval 19,6 milionů eur.

Společnost Cromodora Wheels, výrobce kol pro osobní automobily např. BMW a Alfa Romeo, otevřela v roce 2008 plně automatizovanou linku na výrobu kol z lehkých slitin v Mošnově.

V září 2010 ohlásila investici ve výši 35 mil. eur v ostravské průmyslové zóně italská společnost Freni Brembo, která vyrábí brzdy pro Audi, Land Rover, GM a BMW. Společnost Brembo byla v roce 2011 vyhlášena investorem roku v ČR.

Strojírenství, slévárny a ocelářství

Italská společnost Tajmac přavzala Závody přesného strojírenství ve Zlíně. Dnes patří podnik Tajmac ZPS Zlín k předním výrobcům obráběcích center v ČR.

Impianti e Macchine Fonderia (I.M.F) navrhuje a vyrábí strojírenské vybavení pro hutě. Český závod, který se rozkládá na 70.000 m², byl založen s cílem zásobovat mateřský podnik v Itálii kompletním strojovým vybavením.

Společnost Lucefin, jeden z nejvýznamnějších světových výrobců oceli zpracované za studena, založila v roce 2007 v prostorách bývalé ocelárny Poldi Kladno dceřiný závod Trafil Czech s cílem vyrábět tyčovou ocel.

Skupina Tecnocap z Kampánie, přední světový výrobce plechových víček pro potravinové a jiné obaly, převzal podnik Obal Rozkoš u Jindřichova Hradce. Podnik po restrukturalizaci zaměstnává 200 pracovníků a vyrábí stovky milionů uzávěrů nádob ze skla, umělé hmoty a plechu pro potraviny, léčiva a kosmetiku.

HTS (Heat Transfer System) vyrábí výměníky tepla pro chladírenská a klimatizační zařízení pro využití v potravinářském průmyslu respektive v dopravě.

Energetika

Italská energetická společnost ENI, která vlastnila 32,44% akcií společnosti Česká rafinérská, největšího zpracovatele ropy v ČR, jej na jaře roku 2015 odprodala firmě Unipetrol (transakce byla schválena dne 1.4.2015 ÚOHS). Za tento podíl měl Unipetrol zaplatit ENI částku 30 milionů euro.

Distribuční síť čítající celkem 124 čerpacích stanic Agip prodala v r.2014 maďarské společnosti MOL.

Chemický průmysl

Jedním z nejvýznamnějších italských investorů je společnost SIAD, která v roce 2005 investovala 20 milionů eur do výroby technických plynů. Dnes vyrábí na 150 tun plynu a disponuje dvěma závody.

Společnost Viroplastic v roce 2002 zahájila výrobu plastových víček a pro potravinářský průmysl (zejm. nápoje). Díky investici v objemu 10,3 milionů eur podnik podstatně zvýšil roční obrat, zaměstnává přibližně 40 pracovníků a ročně vyrobí přes 1,2 mld. uzávěrů.

Přestože se nejedná o investici, italská firma Technip Italy vybuduje v Chemoparku Záluží u Litvínova novou polyetylenovou jednotku v hodnotě přes 300 milionů eur. Jedná se o zakázku patřící mezi největší v odvětví petrochemie, vůbec kdy realizovanou na českém území. Zakázka byla zveřejněna v září 2015.

Textilní průmysl

V roce 1994 společnost Marzotto převzala Novou Mosilanu Brno. Dnes podnik díky investici ve výši 10,6 milionů eur ročně vyrobí nad 9 milionů čtverečních tkanin.

Skupina Radici, která se zabývá výrobou syntetických vláken, v roce 1998 investovala do vybudování továrny na tkaniny z polyamidů využívané při výrobě koberců. Podnik zaměstnává 230 pracovníků.

Potravinářský průmysl

Mezi italské investice v ČR se řadí i privatizace Karlovarských minerálních vod. Úspěšně se rozvíjející podnik zaměstnává na 700 pracovníků a ročně vyrobí přes jednu miliardu litrů minerálních vod. V r. 2013 vstoupil do sektoru výroby minerálních vod v ČR další italský investor společnost Molinari, která získala většinový podíl v Hanácké kyselce.

Společnost Orrero, výrobce tvrdého sýru podle tradiční italské technologie v českých podmínkách, dnes díky investici Gruppo Brazzale patří k předním zpracovatelům mléka v ČR a sýr nesoucí označení Gran Moravia vyváží do Itálie.

BAG International vyrábí v Jičíně slané pečivo v závodě, který zaměstnává na třicet zaměstnanců.

Finanční služby

UniCredit Banca získala v roce 2002 kontrolu nad Živnobankou a následně v rámci fúze s německou HVB převzala i českou HVB Bank. Od listopadu 2007, kdy došlo ke sloučení Živnobanky s HVB Bank, začala působit na českém trhu pod názvem UniCredit Bank Czech Republic a.s. V ČR chce UniCredit, která je čtvrtou největší českou bankou, v následujících letech expandovat.

Italská pojišťovna Generali dlouhodobě posiluje své postavení na trhu v ČR, kde společně s českou finanční skupinou PPF vytvořila Generali PPF Holding ovládající Českou pojišťovnu. V lednu 2013 Generali oznámila, že dosáhla dohody o ceně a podmínkách převzetí 49% podílu ve společném podniku Generali PPF Holding. Generali se do dvou let stane jediným akcionářem holdingu, jehož součástí je Česká pojišťovna. Zároveň v uplynulém období došlo ke snížení podílu PPF v Generali na 0,65%.

České firmy, zastoupení českých firem, dceřiné společnosti českých firem působící v Itálii:

ALUKOV SpA

www.coperturepiscine.it

info@coperturepiscine.it

Výrobce zastřešení teras a bazénů

Sídlo Aquanova srl Bologna

V ČR: Alukov

www.alukov.cz

BirraCeca

Dovozce českého piva a destilátů: pivo - Bohemia regent, Bernard, Pardubický pivovar; destiláty - Rudolf Jelínek Vizovice; Becherovka - Jan Becher; Sinop - výčepní zařízení; Greyland film - latexové masky; působnost v severní Itálii

Di Dagmar Poddana

Via Dei Caduti, 29

100 40 Givoletto (To)

tel/fax: 0039/011 994 7733

e-mail: info@birraceca.it

web: www.birraceca.it

Biscaldi s.r.l.

společnost zastupující pivo značky Budvar

Via delle Fabbriche 8 CD-r

161 58 Genova Voltri

tel: 003901061281

fax: 00390106728112

kontaktní osoba: Pietro Biscaldi

email: pietro.biscaldi@biscaldi.com

BORLA BOHEMIA s.r.l. (dříve: BOHEMIA RAPPRESENTANZE s.r.l.)

sklo a skleněné výrobky - G. Benedikt, Thun Trade, Crystalex, Bohemia Jihlava, Crystal Bohemia Poděbrady, Crystalite Bohemia Světlá, Axum Bohemia, Bohemix Glass, Grass Atelier Morava, Kavalierglass, Blex

Viale Cirene, 4

20 135 Milano

tel: 0039/ 02 546 8662

fax: 0039/02 54001020 nebo 0039/02 54001060

e-mail: info@bohemia.it, info@borla.net

web: www.bohemia.it, www.borla.net

Brand Promotion Italy srl (kšiltovky)

Exclusive representative

Via Piave, 7 San Damiano Brugherio (Mb) 20050

E-mail: Info@cofee.it

ComAp a.s. (vývoj inovativních elektronických řešení v oblasti výroby energie, průmyslových motorů a zařízení)

ComAp Srl Italia

Via Brondi 16/G 31055 Quinto di Treviso (TV)

: +39 0422453080 ☎ : +39 0422951610 ☎ : office.it@☎comap.cz

www.comap.cz/it/

CS ITALIA srl – PRECIOSA JABLONEX

bižuterie, sklo

Via Perossario Vecchia, 379

41038 San Felice sul Panaro

tel: +39/053082391

fax: +39/053582391

e-mail: info@cs-italia.it

web: www.cs-italia.it

European Insurance Brokers s.r.o.

Služby v oblasti podnikového pojišťovnictví

Monika Alberti - jednatelka

monika.alberti@eibrokers.eu

https://www.eibrokers.eu/

EP Produzioni (pobočka EPH)

E.ON Italia

Via Andrea Doria, 41/G 00192 Roma - Italia

EMME EMME S.r.l.

zastoupení Zetor, zemědělská technika

Via Rimembranza, 41

Villa Guardia (CO)

tel: 0039/031 990442

fax: 0039/031 9841333

e-mail: info@emmeem.it

web: www.emmeemesrl.it

Hydropol ITALIA

obnovitelné zdroje

Piazza Europa, 5

25050 Passirano (BS)

tel.: +39/030 654 6202

fax: +39/030 510 9826 2

e-mail: commerciale@subalpina.eu

web: www.hydropol.it

1. KIEM Srl

společnost zastupující v Itálii zahraniční producenty piva, včetně českého Budvaru

39011 Lana (BZ)

Via S. Margherita 2

tel.: 0039/0473 561 354

fax : 0039/ 0473 563 915

e-mail: info@birrekiem.com

web: www.birrekiem.com

KOH-I-NOOR ITALIA S.p.a.

dovozce a distributor kancelářských potřeb

Via dell Artigianato

20 082 Binasco (MI)

tel: 0039/02 900 1151

fax: 0039/02 900 115 45

e-mail: info@k-i-n.it

web: www.kin.it

LASVIT a.s. Lasvit (Italy) Via Gaspare Bugatti 15 20144 Milan, Italy +39 02 58108589 (tel) +39 02 87163002 (fax) Italy@lasvit.com

www.lasvit.com

LINET ITALIA

zastoupení českého výrobce nemocničních lůžek

Via G. Galilei, 48

25 020 Poncarale (BS)

tel.: 0039/030 3229519

fax: 0039/030 2415148

email: info@linetitalia.com

web: www.linet-italia.it

LL-C (Certification) Italy (mezinárodní společnost poskytující služby v oblasti certifikace, certifikace systémů managementu, posuzování bezpečnosti a kvality výrobků a služeb personální certifikace a technické inspekce)

Corso Indipendenza, 5

201 29 Milano

+39 338 19 22 285

Litec Italia Spa (Firma se zabývá kovovými konstrukcemi)

Martin Luther King 70

31032 Casale sul Sile (Treviso)

www.litectruss.it

Socio unico, Direzione e coordinamento della società: Milos sro

info@litectruss.com

Lobkowicz

Interpivo Czech

Mirko Raguso

nám. 14. října 1307/2 150 00 Praha 5

Repubblica ceca

Tel: +420 257325117

www.interpivo.com

Marlenka (dolci del paradiso)

Josef Galo

Email: riccardogalo330x@gmail.com

Tel: +393289274852

MEZ ITALIA

distribuce a servis elektromotorů vyráběných dříve v podnicích MEZ Frenštát a MEZ Mohelnice; dnes odštěpné závody Elektromotory Mohelnice a Elektromotory Frenštát společnosti Siemens s.r.o.

Via Borgo Sale, 73

24020 – Ranica (BG)

tel: +39 035 4286 539

cell. +39 337 413996

fax: +39 035 51 6261

e-mail info@mezitalia.com

web: www.mezitalia.com

MORAVIA STEEL ITALIA S.R.L. (Třinecké železářny)

Via Niccolini 26

20154 Milano

phone: +39 02 349 381 54

fax: +39 02 318 099 37

e-mail: info@moraviasteelitalia.com

Muse Boheme s.r.o.

kultura, obchod, turistika

mob: 0039-334-5286300

e-mail: info@museboheme.com

web: www.museboheme.it

Nutrend a.s. (přední český výrobce výživy a doplňků stravy)

NUTRI TRADE Srl unipersonale

Via delle Tuberose, 14

20146 Milano

Tel: +39 02 36737811

Mob: +39 348 9548929

Email: info@nutrtrade.it

PAPCEL ITÁLIE (výroby a dodávek kompletních papírenských technologií pro výrobu všech běžně dostupných a běžně užívaných druhů papírů)

Via Valle Po, 88 121 00 Cuneo E-mail: concordia@papcel.cz

marketing@papcel.cz Tel.: +39 0171 410410 www.papcel.cz

Pilsner Urquel

Birra Peroni S.r.l.

Giuseppe Paniccia

Head of Pilsner Urquell

Tel: +390622544281

Cell: +393480515405

E-mail: gpaniccia@peroni.it

Pivovar Primátor

+39 3397797824

Květa Kavalková

kavalkova@centrum.cz

infoprimatorpivo@yahoo.it

PRAGOTECNA S.p.a.

zástupce pro dovoz keramiky z ČR

Via Terza Armata 2 – 34074 Monfalcone, Italy

tel: +39/0481411977

fax: +39/048144415

e-mail: commerciale@pragotecna.it

web: www.pragotecna.it

Sellier&Bellot

obchodní zástupci českého výrobce v Itálii, lovecké a rybářské potřeby

Diamant sas

Via degli Scavi, 39

47 100 Forlì

tel: +39/0543 725100

fax: +39/0543 725529

e-mail: diamant.sas@libero.it

web: www.diamant-sas.it

Sklárny Květná 1794 srl

Via Saint Vincent, 6 - 00135 Roma

tel: 0039/06 99702618

Lenka Košíková

e-mail: lenka.kosikova@kvetna.it

<http://www.crystalite.it/>

<http://www.kvetna1794.com/>

TAJMAC - MTM S.p.A.

zástupce výrobce kovoobráběcích strojů Tajmac-ZPS Zlín

Via Gran Sasso 15

20092 Cinisello Balsamo (MI)

tel: 0039/02 66017878

fax: 0039/02 66011457

e-mail: tajmac@tajmac-mtm.it

web: www.tajmac-mtm.it

TESCOMA S.p.A

italské zastoupení českého výrobce kuchyňského nádobí – společnost Tescoma a.s)

Via Traversa Caduti del Lavoro 3

250 46 Cazzago San Martino (BS)

tel.: 0039/030 7751394

fax: 0039/030 7756693

e-mail: info@tescoma.it

web: <http://www.tescoma.com>

T.F.C. S.r.l.

vojenská výzbroj

Via Marconi, 118

25069 Villa Carcina (BS)

tel.: +39/030 8983872

fax: +39/030 8980357

e-mail: info@tfc.it

web: www.tfc.it

VOLKSWAGEN GROUP ITALIA S.P.A., zastoupení ŠKODA AUTO a.s

dovozce automobilů značky Škoda

Viale G.R. Gumpert, 1

37137 – Verona

tel. +39 045 8091111

web: www.skoda-auto.it

4.5 Smluvní základna mezi oběma státy

Základním smluvním dokumentem upravujícím, kromě jiného, podmínky pro rozvoj hospodářských a obchodních vztahů, je Smlouva o přistoupení ČR k EU, jejíž ratifikační listiny ze strany ČR byly uloženy u vlády Italské republiky dne 3.11. 2003.

Základní smlouvy a dohody v hospodářské oblasti:

- 1 Dohoda mezi vládou ČR a vládou IR o rozvoji hospodářské spolupráce ze dne 4.11.1997, která po proběhnutí ratifikace z italské strany vstoupila v platnost k 8.2.2001.
- 1 Dohoda o zamezení dvojího zdanění v oboru daní z příjmu a zabránění daňovému úniku z 5.května 1981
- 1 Smlouva o přátelských vztazích a spolupráci ze dne 23. ledna 1996, v platnost vstoupila dne 21.3.1998
- 1 K 31.12.2008 byla po dohodě smluvních stran ukončena platnost Dohody o podpoře a ochraně investic mezi ČR a IR ze dne 22.1.1996, která platila od 1.11.1997

Dále platí tyto dohody:

- 1 Dohoda o mezinárodní silniční dopravě z 26.5.1966
- 1 Dohoda o vypořádání otevřených finančních a majetkových otázek z 27.7.1966
- 1 Dohoda o spolupráci na veterinárním úseku z 3.9.1970
- 1 Dohoda o ustavení kanceláře Italského národního úřadu pro zahraniční obchod ze 6.9.1972
- 1 Dohoda o letecké dopravě z 2.10.1975
- 1 Finanční dohoda ze dne 8.1.1987
- 1 Dohoda o prohloubení průmyslové spolupráce na třetích trzích ze dne 9.1.1987
- 1 Dohoda o spolupráci v oblasti vědy a techniky z 30.11.1990
- 1 Dohoda o letecké dopravě z roku 1999
- 1 Memorandum o porozumění o spolupráci v oblasti malých a středních podniků z 28.4.2003
- 1 Memorandum o porozumění a spolupráci mezi Ministerstvem dopravy ČR a Ministerstvem infrastruktur a dopravy Italské republiky ze dne 9.12. 2004.
- 1 Nová kulturní dohoda mezi ČR a Itálií, o které se začalo jednat už v roce 2000, byla podepsána 8.2.2011 v Praze. Na české straně byl schvalovací proces ukončen podpisem dohody ministrem zahraničí a v Itálii prošla ratifikačním řízením a vstoupila v platnost dne 1.3.2017.

Smlouvy, které dosud nevstoupily v platnost:

- 1 Dohoda o letecké dopravě ze 4.2.1999

4.6 Zahraniční rozvojová spolupráce

Ve srovnání zemí OECD Itálie nepatří k největším poskytovatelům prostředků na rozvojovou spolupráci a je opakovaně vyzývána, aby podíl rozvojových prostředků zvýšila, což se jí v roce 2017 podařilo a to na 5 734 mil. USD. V r. 2019 se výše pomoci ale opět lehce snížila na 4 900 mil. USD.

Italská rozvojová spolupráce

Rozvojová spolupráce (v mil. USD) Rozvojová spolupráce /HND (%)

2015	3 844	0,21
2016	4 613	0,23
2017	5 734	0,29
2018	4 200	0,24
2019	4 900	0,24

Zdroj: OECD

Gestoři italské rozvojové spolupráce jsou dva: Ministerstvo zahraničních věcí a mezinárodní spolupráce Itálie – spravuje cca 1/3 finančních prostředků určených na rozvojovou pomoc, Ministerstvo hospodářství a financí Itálie – spravuje zbylé 2/3, které jsou určeny jako kapitálové vklady do bank a rozvojových fondů, restrukturalizace či prominutí dluhů a na příspěvky do fondů EU. Kromě těchto ministerstev se na rozvojové pomoci účastní v omezené míře další ministerstva, regiony a úřady místní samosprávy.

Itálie po schválení zákona mění rozvojovou spolupráci

Itálie se po patnácti letech snah o transformaci systému rozvojové spolupráce dočkala a od 1.8. 2014 vstoupil v platnost dlouho připravovaný zákon, jehož cílem je zeštíhlení a zlepšení akceschopnosti Itálie v rozvojové spolupráci. Vznikla rozvojová agentura, upraven se systém koordinace rozvojové spolupráce mezi jednotlivými resorty a byla ustavena nová platforma pro komunikaci s nevládními subjekty. Sekce rozvojové spolupráce Ministerstva zahraničních věcí a mezinárodní spolupráce Itálie získá některé nové pravomoci, například při sestavování příslušné rozpočtové kapitoly. Zároveň bude připravovat tříleté plány rozvojové spolupráce, které bude následně schvalovat vláda. Do budoucna se počítá s větším zapojením soukromých finančních zdrojů a inovativních finančních nástrojů. Na tomto poli by se měla nově angažovat polostátní investiční společnost Cassa depositi e prestiti.

Mezi priority italské rozvojové spolupráce z hlediska sektorů dnes patří: posilování dobrého vládnutí, zemědělství a potravinová bezpečnost, školství, zdravotnictví a rozvoj soukromého podnikání. K těmto prioritám v poslední době přibýly projekty prevence migrace. Tyto priority by se s novým systémem rozvojové spolupráce neměly nijak výrazně změnit. Dá se nicméně očekávat, že inovativní financování projektů, nová role společnosti Cassa depositi e prestiti a zapojení soukromých investorů půjde ruku v ruce s akcentováním priority rozvoje soukromého podnikání.

5 Mapa oborových příležitostí - perspektivní položky českého exportu

5.1 Nejperspektivnější položky pro český export, odvětví pro investice, privatizační a rozvojové projekty

Sektorové příležitosti pro český export

Níže uvádíme sektory, které doposud byly páteří italského průmyslu a skýtaly příležitosti pro firmy z ČR. Vzhledem k narušení výrobních a dodavatelských řetězců v důsledku pandemie však nelze přesně předvídat, jak rychlý či úspěšný bude návrat k původnímu výkonu v těchto odvětvích.

Automobilový průmysl

Italská vláda dle dekretu na restartování italské ekonomiky potvrdila podporu automobilového průmyslu, který považuje za prioritní, jak z pohledu exportu, tak ze strany investiční přitažlivosti. V důsledku pandemie došlo v Itálii k výpadku výroby až 900 tis. vozů. Italská vláda směřuje rovněž do zelených investic, podpory inovativních technologií a potvrzuje vůli pracovat na rozsáhlejší implementaci výroby elektrických vozů v Itálii. O tom svědčí čínské investice firmy Faw v regionu Emilia Romagna ve výši 1 miliardy Eur na výrobu elektrických automobilů. K elektromobilitě směřuje rovněž automobilka Fca, která fúzuje s PSA Group (měl by být dokončeno začátkem r. 2021) a na trhu tak vzniká čtvrtý největší výrobce automobilů, který se chystá významně investovat do nových technologií. Vzhledem k plánovaným investicím do infrastruktury by mohl začít růst i dosud stagnující sektor výroby autobusů.

Civilní letecký průmysl

Italská poptávka v tomto sektoru se kryje s nabídkou ČR. Konkrétní příležitosti pro české firmy se nabízejí zejména v oblasti lehkých vrtulových letadel či komponent v oblasti kosmického průmyslu. V případech obou sektorů již spolupráce probíhá a roste spolupráce v rámci projektů Evropské unie.

Zdravotnický a farmaceutický průmysl

Itálie se v Evropě ocitla v první linii boje s novým nebezpečím koronaviru. Dlouho byla nejpostiženější zemí v Evropě. Diskuse ke kapacitám zdravotního systému a jeho struktuře bude po odeznění koronavirové epidemie bezpochyby jedním z hlavních vnitropolitických témat. Již nyní je jasné, že bude muset být posílena kapacita regionálních státních zdravotních struktur (ASL), diskuse se bude týkat personálních kapacit dostupných státnímu zdravotnímu systému, organizace nemocničních zařízení a samozřejmě finančního zajištění celého systému. Nedostatek zdravotních potřeb a ochranných pomůcek povede patrně ke snaze přivést výrobu strategických léků a zdravotního materiálu do domácího či dostupného evropského prostředí. Odhaduje se, že v souvislosti pandemií potřebuje Itálie kolem 950 mil. ochranných masek a roušek měsíčně. Vyjma masek potřebuje Itálie zhruba pět miliard ochranných rukavic měsíčně a 2 mil. přístrojů na měření teploty.

Italský farmaceutický průmysl (i díky přítomnosti nadnárodních korporací) patří k evropské špičce a daří se mu navzdory recesi. Italský trh se v tomto segmentu vyznačuje velmi ostrou konkurencí a čeští výrobci léčiv s tím musejí počítat. Vývoz antibiotik do Itálie sice od vstupu ČR do EU vzrostl téměř na dvojnásobek, avšak nedosahuje zatím úrovně z konce 90. let. Významnou příležitostí v souvislosti s pandemií se jeví vývoj vakcín a léků.

Zajímavou položkou z pohledu pozitivní tendence trhu jsou potravinové a vitamínové doplňky, jejichž poptávka na italském trhu neustále stoupá. Průměrná spotřeba vitamínů a potravinových doplňků stoupla v období 2009 - 2019 o 126%, zhruba 32 mil. Italů konzumuje vitamínové doplňky, z nichž 17 mil. osob je zařadilo do denního režimu.

Chemický průmysl

Jde o jeden z úspěšných sektorů italského průmyslu. Itálie je v rámci EU druhým největším vývozcem. V roce 2019 rostl vývoz o 9%. Podle Italské federace chemického průmyslu Federchimica je pro podporu udržitelného rozvoje a oběhového hospodářství nezbytný chemický výzkum a strategické investice. Informace v roční zprávě Federchimica o výzkumu pro udržitelnou chemii jasně ukazují, že závazek v oblasti životního prostředí zahrnuje mnoho aspektů a vyžaduje použití a rozvoj širokého spektra nových technologií a nanotechnologií například v oblastech čištění odpadních vod, snížení emisí skleníkových plynů, zelené chemie a biotechnologie.

Kovozpracovatelský průmysl

Železo a ocel se staly významnými komoditami v obou směrech toku zboží mezi ČR a Itálií. Do budoucna by vývoz z ČR mohl růst kvůli přetrvávajícím problémům italských železáren. Itálie vykazuje výraznou negativní obchodní bilanci (v období od ledna do srpna 2019 činil dovoz do Itálie objem 20,3 mil. t a vývoz 12,9 mil. t) v položce výrobků ze železa a oceli. Narůstající potřeba dovozu těchto výrobků do Itálie se již pozitivně odrazila v bilaterální obchodní výměně mezi ČR a Itálií.

Robotika

Itálie je jednou z předních zemí, která implementuje roboty do výrobních procesů. V r. 2019 obsadila šesté místo ve světovém měřítku v zapojení robotů do průmyslové výroby od strojírenství až po kosmický průmysl. Na šestém místě se umístila i ve výzkumu a vývoji. Právě robotika si udržela vysokou úroveň poptávky i v období pandemie a v této souvislosti má robotika velkou budoucnost, její zapojení např. do zdravotnických zařízení na bezpečnou a spolehlivou sterilizaci prostor, ve kterých se nacházejí pacienti nakažení virem Covid-19, ale můžou být také vynikajícím prostředkem ochrany a prevence na místech se zvýšeným rizikem přenosu koronavirů. V tomto ohledu se skýtá pro české firmy aktivní v tomto sektoru řada příležitostí. Vyšší investice se očekávají do telemedicíny, monitoring infekcí a sledování rizikových pacientů.

Obranný a kosmický průmysl

Itálie je jedním z významných hráčů na poli evropského obranného průmyslu a silným podporovatelem trendu směřujícího ke konsolidaci evropské politiky vyzbrojování. Aktivně podporuje mezinárodní obranné – průmyslovou spolupráci, zejména v high-tech sektorech, ale také v oblasti letectví, systémů řízení a velení, komunikačních a elektronických systémů a softwaru či avioniky. Itálie zvažuje rovněž širší spojení zemědělského a kosmického průmyslu. Satelity by mohly pomoci zvýšit účinnost a kvalitu zemědělské výroby a pomoci k nižší spotřebě zdrojů a vyšší ochraně životního prostředí.

Zemědělský a potravinářský průmysl

Zemědělský a potravinářský průmysl patří do skupiny tahounů italského exportu i importu, byť kvůli pandemii se odhaduje, že zemědělsko-potravinářský export přijde v r. 2020 o 4 mld. Eur, propad zaznamenaly především produkty Dop s chráněným zeměpisným označením.

Za perspektivní se jeví i nadále vývoz chmelu a sladu vzhledem k rostoucí spotřebě piva (v r. 2019 meziroční nárůst o 3,4% na osobu) v Itálii.

Mléko a mléčné výrobky

Na italské straně se zvyšuje poptávka po mléku, především trvanlivém, pro výrobu sýrů a mléčných výrobků. Svědčí o tom rovněž nárůst vývozu mléka z ČR do Itálie v r. 2019 o zhruba 14% dle zprávy Eagri.

Infrastruktura a stavební průmysl

Vzhledem k pokračujícím problémům v italské infrastruktuře (pád mostu Morandi v Janově, nedávný pád mostu na pomezí mezi Toskánskem a Ligurií) a v návaznosti na rozjezd italského hospodářství po ukončení pandemie bude Itálie pokračovat ve velkých infrastrukturních dílech. Podle vládního programu na restart ekonomiky hodlá vláda urychlit administrativní postupy a začít co nejdříve stavět. Státní železnice FS žádají vládu o schválení kontraktu mezi RFI (Italská železniční síť - jejím 100% vlastníkem jsou FS) a ANAS (Státní správa silnic patří do skupiny FS) ohledně investic do infrastrukturních projektů v objemu 29 mld. Eur. Vyloučí se tak celá řada byrokratických překážek s cílem okamžitého zahájení tendrů a stavebních děl.

Italské železnice, se kromě průběžné obměny vozového parku, soustředí na posílení železničního spojení mezi Apeninským poloostrovem a ostatními částmi Evropy, a to jak v osobní, tak nákladní dopravě. Výstavbu či rozšíření nových koridorů mezi italskými přístavy a zeměmi na sever od Alp má za cíl zvětšit objem přepravovaného zboží a zkrátit přepravní vzdálenosti mezi asijskými přístavy a evropskými destinacemi. V případě osobní dopravy bude realizována výstavba rychlostního železničního spojení mezi severoitalským Turínem a francouzským Lyonem.

Vzhledem k tomu, že se během karantény osvědčil intermodální způsob přepravy zboží (kombinace silniční a železniční přepravy), GTS Rail, soukromá železniční společnost na přepravu zboží oznámila investice ve výši 13 mil. Eur na nákup lokomotiv a vagonů.

Českým dodavatelům se v sektoru nabízí široká škála příležitostí od projekčních prací po subdodávky materiálů či služeb.

Perspektivní obor	Země	Konkrétní příležitosti
Automobilový průmysl	Itálie	HS 8702 - Motorová vozidla pro dopravu deseti nebo více osob, včetně řidiče
	Itálie	HS 8703 - Osobní automobily aj. motorová vozidla pro přepravu osob
	Itálie	HS 8708 - Části, součásti motorových vozidel čísel 8701 až 8705
	Itálie	HS 8801 - Balony a vzducholodě; kluzáky, rogala a ost. bezmotorové prostředky pro létání
Civilní letecký průmysl	Itálie	HS 8802 - Ost. letadla (například vrtulníky, letouny); kosmické lodě
	Itálie	HS 8803 - Části a součásti výrobků čísel 8801 nebo 8802
	Itálie	HS 8804 - Padáky (včetně říditelných padáků a paraglidingů) a rotující padáky
Chemický průmysl	Itálie	HS 8805 - Letecké katapulty ap. přístroje a zařízení
	Itálie	HS 3823 - Technické monokarboxylové mastné kyseliny; kyselé oleje z rafinace; technické mastné alkoholy
	Itálie	HS 7204 - Odpad a šrot ze železa nebo oceli; přetavený odpad ze železa nebo oceli v ingotech
	Itálie	HS 7213 - Tyče a pruty, válcované za tepla, v nepravidelně navinutých svitcích, ze železa nebo nelegované oceli
	Itálie	HS 7214 - Ost. tyče a pruty ze železa nebo nelegované oceli
Kovozpracovatelský průmysl	Itálie	HS 7217 - Dráty ze železa nebo nelegované oceli
	Itálie	HS 7223 - Dráty z nerezavějící oceli
	Itálie	HS 7224 - ost. legovaná ocel v ingotech nebo v jiných primárních formách; polotovary z ost. legované oceli
	Itálie	HS 7227 - Tyče a pruty, válcované za tepla, v nepravidelně navinutých svitcích, z ost. legované oceli
	Itálie	HS 7228 - Ost. tyče a pruty z ost. legované oceli
	Itálie	HS 7229 - Dráty z ost. legované oceli
	Itálie	HS 8212 - Břitvy, holicí strojky a holicí čepelky
Sklářský a keramický průmysl	Itálie	HS 7003 - Lité a válcované sklo v tabulích aj. neopracované

Itálie	HS 7006 - Sklo lité, tažené, plavené, vrtané aj. zpracované	
Itálie	HS 7007 - Bezpečnostní sklo sestávající z tvrzeného nebo vrstveného skla	
Itálie	HS 7010 - Demižony, lahve, sklenice, baňky aj. výrobky ze skla	
Itálie	HS 7013 - Stolní, kuchyňské, toaletní, kancelářské skleněné výrobky, pro výzdobu aj. účely	
Itálie	HS 7016 - Dlažební kostky, desky, cihly, dlaždice, obkládačky a ost. výrobky z lisovaného skla	
Itálie	HS 7018 - Skleněné korálky, imitace perel, imitace drahokamů ap. zboží ze skla, jn. než bižuterie	
Itálie	HS 7019 - Skleněná vlákna a výrobky z nich (například příze, tkaniny)	
Vodohospodářský a odpadní průmysl	Itálie	HS 3917 - Trubky, potrubí a hadice a jejich příslušenství z plastů
Itálie	HS 7303 - Trouby, duté profily ap., z litiny	
Itálie	HS 7307 - Příslušenství (fitinky) pro trouby nebo trubky, ze železa nebo oceli	
Itálie	HS 7309 - Nádrže, cisterny, kádě ap., ze železa nebo oceli, o objemu > 300 l	
Itálie	HS 8481 - Kohouty, ventily ap. zařízení pro potrubí, kotle, vany aj.	
Zdravotnický a farmaceutický průmysl	Itálie	HS 2941 - Antibiotika
Itálie	HS 3003 - Léky neodměřené, ne krev, antisera ap., vata aj.	
Zemědělský a potravinářský průmysl	Itálie	HS 1107 - Slad, též pražený
Itálie	HS 1701 - Třtinový nebo řepný cukr a chemicky čistá sacharóza, v pev. stavu	
Itálie	HS 2203 - Pivo ze sladu	
Zpracovatelský průmysl	Itálie	HS 4415 - Bedny, krabice, laťové bedny, bubny ap. dřevěné obaly
Železniční a kolejová doprava	Itálie	HS 8602 - Ost. lokomotivy a malé posunovací lokomotivy
Itálie	HS 8605 - Železniční, tramvajové osobní vozy aj. vozy bez vlastního pohonu	
Itálie	HS 8607 - Části železničních nebo tramvajových lokomotiv nebo kolejových vozidel	

5.2 Kalendář akcí

Ministr Petříček s podnikatelskou delegací v Miláně

Ministr zahraničních věcí ČR Tomáš Petříček navštívil v listopadu 2019 Miláno, kde zahájil Česko-italské obchodní fórum za účasti více než tři desítek českých firem. Pro ty se obchodní fórum stalo příležitostí pro navázání spolupráce s italskými partnery. Itálie je významným obchodním partnerem ČR, vzájemný obchod dosáhl v r. 2018 rekordu, když poprvé překonal hranici 13 miliard Eur.

Šéf české diplomacie se setkal s náměstkem ministra zahraničních věcí Itálie Ivanem Scalfarottim, se kterým hovořil nejen o působení českých firem na italském trhu, ale také o aktuálních unijních tématech včetně příštího rozpočtu EU. Na závěr návštěvy druhého největšího italského města se ministr Petříček setkal se starostou Milána Giuseppem Salou.

Nanotechnologické fórum

Velvyslanectví ČR v Římě společně s kanceláří CzechTrade v Miláně, Generálním konzulátem ČR v Miláně, CzechInvest, Asociací nanotechnologického průmyslu ČR ve spolupráci se Svazem podniků průmyslu a služeb města Milána Assolombarda a s přispěním Ministerstva zahraničních věcí ČR v rámci projektu na podporu ekonomické diplomacie uspořádaly v říjnu 2019 v Miláně podnikatelské fórum věnované nanotechnologiím „NanoDay“. Akce se zúčastnily české firmy: IQ Structures, NanoTrade, ING Medical, Pardam, Lada Vyvalova Creative Platform, Advanced materials JTJ a nanoSPACE. Hlavním cílem fóra bylo podpořit české firmy dodávající výrobky, technologie a služby v sektoru nanotechnologií. Podnikatelského fóra se kromě českých firem účastnily vytipované italské firmy, obchodní zástupci a distributoři, s nimiž české firmy uskutečnily dvoustranná pracovní jednání B2B za účelem nalezení vhodných potencionálních partnerů a odběratelů v Itálii.

Semináře o exportních příležitostech v Itálii a Slovinsku v Praze a Pardubicích

Na Ministerstvu zahraničních věcí v Praze a v Pardubicích se v září 2019 uskutečnil seminář určený pro české exportéry, zvažující vstup na trh těchto dvou evropských států. Seminář v Praze zahájil náměstek ministra zahraničních věcí Martin Tlapa. V rámci obou seminářů měli zástupci účastníků se firmami možnost konzultovat své exportní plány a navázání spolupráce.

Prezentační akce pro české výrobce a dodavatele hudebních nástrojů v italské Cremoně

Velvyslanectví ČR v Římě společně se zahraniční kanceláří CzechTrade v Miláně a veletržní správou Cremona organizovaly v rámci prestižního veletrhu s hudebními nástroji v Cremoně v září 2019 koncert a následnou networkingovou akci. Společenská akce, která se uskutečnila s přispěním Ministerstva zahraničních věcí ČR v rámci projektu na podporu ekonomické diplomacie, byla zaměřena na propagaci českých výrobců a dodavatelů hudebních nástrojů v Itálii. Prezentovaly se na ní firmy Janíček PICKS s.r.o., Paul McNulty, Petrof, spol. s.r.o., Rastislav Žumár a Šiba Plus s.r.o.

Náměstek Očko v Itálii projednal možnosti bilaterální spolupráce v inovacích

V červenci se uskutečnila v Římě návštěva náměstka ministra průmyslu a obchodu pro digitalizaci a inovace Petra Očka, který se setkal s představiteli italského Ministerstva pro hospodářský rozvoj a jednal o zkušenostech se zaváděním digitalizace a budováním infrastruktury pro inovativní technologie v Itálii.

Společenská akce na podporu návrhů ČR v oblasti umělé inteligence na okraji workshopu UNCITRAL a UNIDROIT

Velvyslanectví ČR v Římě uspořádalo v květnu 2019 ve svých prostorách společenskou akci s cílem zviditelnit a podpořit ČR v rámci Komise OSN pro mezinárodní obchodní právo (UNCITRAL) a Mezinárodního ústavu pro sjednocení mezinárodního práva soukromého (UNIDROIT).

Prezentace investičních příležitostí a digitální ekonomiky České republiky v rámci semináře Visegrádské 4 o digitalizaci

V prostorách Velvyslanectví Slovenské republiky v Římě se v březnu 2019 uskutečnil v rámci předsednictví Slovenska ve Visegrádské 4 ekonomický seminář „Digital Dynamic Visegrad“ zaměřený na digitalizaci a příležitosti v této oblasti v zemích V4. Seminář byl určený především firmám, ale i dalším subjektům se zájmem o informace o obchodních a investičních příležitostech v zemích V4.

Plánované akce ekonomického úseku Velvyslanectví ČR v Itálii na rok 2020

Podnikatelská mise zaměřená na sektor IT

ZÚ Řím plánuje podnikatelskou misi zaměřenou na sektor informačních technologií, realizovanou z prostředků PROPED, s předběžným termínem v **září 2020**.

Jedná se o misi ICT firem do Říma ve spolupráci s českou ICT Alliance a regionálním sdružením na podporu obchodu Lazio Innova, které zaštiťuje desítky ICT firem v oblasti Říma. Zvažovaná je zároveň účast na konferenci Cybertech Europe v **Římě v termínu 23. – 24. září 2020**.

Účast na veletrzích organizovaná zahraniční kanceláří CzechTrade Milán ve spolupráci s Velvyslanectvím ČR v Římě

Veletrh Expocomfort 2020

Termín: 8. 9. 2020 - 11. 9. 2020, Milán, Itálie

Oborová specializace: Strojírenství - výroba strojů a techniky

Velletri, B2B platforma VEHICLE & TRANSPORTATION TECHNOLOGY INNOVATION MEETINGS 2020

Termín: 16. 9. 2020 - 17. 9. 2020, Turín, Itálie

Oborová specializace: Automobilový průmysl

Veletrh CREMONA MUSICA INTERNATIONAL EXHIBITIONS 2020

Termín: 25. 9. 2020 - 27. 9. 2020, Milán, Itálie

Oborová specializace: Hudební nástroje a příslušenství

ENLIT 2020

Termín: 27. 10. 2020 - 29. 10. 2020, Milán, Itálie

Oborová specializace: Energetika

Veletrh, B2B platforma FORUM AGENTI 2020

Termín: 26. 11. 2020 - 27. 11. 2020, Milán, Itálie

Oborová specializace: Bez konkrétní specializace, možnost vyhledání obchodního zástupce pro Itálii

6 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

6.1 Vstup na trh: distribuční a prodejní kanály, využívání místních zástupců, další faktory ovlivňující prodej

Hlavní prodejní řetězce v Itálii: Coop, Conad, Eurospin, Billa, Bric, Carrefour, Colmar, Crai, Despar, Decathlon, Esselunga, Emmelunga, Gigante, IKEA, Iper, Lidl, Leroy Merlin, Pam, Rinascente a Selex. V oblasti potravinářského i nepotravinářského maloobchodu v Itálii mají oproti většině dalších zemí EU dosud významný podíl malé nezávislé obchody.

Největšími italskými distribučními řetězci jsou Conad a Coop, kteří kontrolují 16,5% a 15% italského trhu s potravinami a spotřebním zbožím. Celosvětově v kategorii distribučních řetězců obsadil Conad 69. místo a Coop 71. místo. Zahraniční obchodní řetězce začaly v Itálii relativně pozdě. Například významná francouzská společnost Carrefour, zahájila svou činnost v Itálii v roce 1993, její francouzská kolegyně, společnost Auchan zde působí od roku 1989 a v r. 2019 ji odkoupila italská společnost Conad. Do popředí se v Itálii dostává rovněž řetězec Eurospin. Italské potravinářské řetězce se svými zhruba 31 tisíci prodejními místy a se 300 tisíci zaměstnanci generují ročně podle zprávy Nielsen z března 2020 obrát kolem 104,6 mld. Eur. Během prvního čtvrtletí 2020 byl zaznamenán meziroční nárůst obrátu o 13%.

V žebříčku online nákupů vede řetězec Ipermercati Iper, následují Esselunga, Decathlon, Coop, Bricocenter, Gamestop, Leon Supermercati, Primark, UniEuro a Mediaworld. V březnu 2020 byl zaznamenán nárůst nákupů potravin online o 82% v důsledku pandemie. Jde o nevídaný nárůst vzhledem k tomu, že v Itálii doposud činil nákup potravin online pouze 1% z celkového prodeje.

Preference balených potravin a nárůst obalového průmyslu

Na rozdíl od období před koronavirem, kdy spotřebitelé žádali především volně ložené potraviny, protože je považovali za zdravější, jich nyní 33% preferuje balené potraviny, které považuje za hygieničtější. Následkem je vysoký nárůst především obalového průmyslu a potažmo narůstají ceny plastu a papíru.

Vstup na italský trh

České firmy, které mají zájem o vstup na italský trh, by měly nejdříve provést důkladný marketingový průzkum zahrnující především vyhodnocení velikosti trhu a analýzu podmínek uplatnění výrobků na trhu. Vývozní firmy by měly provést předběžné cenové kalkulace a objektivní porovnání s nabídkou konkurence. Pro Itálii je typický výskyt průmyslových klastrů, v rámci kterých se koncentrují jednotlivá odvětví. Italský trh je v řadě oborů zcela zaplněn a nové produkty mají šanci na uplatnění zpravidla tehdy, je-li při jejich prodeji nabízena nižší než obvyklá cena, nebo má-li takový produkt výjimečné technické parametry. Rychlost a přesnost dodávky dle sjednaných podmínek se předem předpokládá. Italové v posledních letech vyvíjejí velký tlak na cenu, hledají levnější dodávky z mimoevropských států, či dislokují výrobu mimo apeninský poloostrov. Převažuje italské povědomí o levném českém zboží. Je třeba se na jednání o obchodních podmínkách řádně připravit a nechat si prostor pro dodatečnou slevu! V praxi je velmi běžné, že italské společnosti neuznávají prodejní podmínky českého dodavatele a trvají na vlastních. Je velmi důležité, aby české firmy trvaly především na částečné, či úplné platbě zboží předem.

Obvyklé ceny na italském trhu v řadě komodit si lze ověřit - např. milánská obchodní komora pravidelně vydává souhrnný materiál, který obsahuje velkoobchodní cenové indikace pro vybrané druhy zboží. Pro prosazení výrobků je vhodné využít více cest současně :

- 1 sledovat veletržní akce - účastnit se jako návštěvník nebo vystavovatel
- 1 využít informací, oborových studií, seznamů členů a aktualit publikovaných podnikatelskými asociacemi - např. informace o cenách nemovitostí, surovin a výrobků ve velkoobchodě on-line za poplatek nabízí milánská obchodní komora

Pokud jde o uzavírání obchodních kontraktů, z hlediska prevence případných budoucích sporů je v zájmu obou partnerů uzavírat veškeré zakázky písemnou formou. Pro daný kontrakt jsou určující tzv. všeobecné podmínky, na nichž se obchodní partneři vzájemně dohodnou. Je vhodné je sepsat písemně (tato praxe je obvyklá zejména u standardních komodit či služeb - podmínky se uvádí drobným písmem na zadní stranu kontraktu). Na takto specifikované podmínky se lze v případě sporu odvolat.

Je potřeba mít na zřeteli, že Itálie se skládá z dvaceti regionů, které jsou jeden od druhého velmi odlišné. Jen velmi malý zlomek velkých

společností pokrývá svou distribuční síť celý apeninský poloostrov. Vzhledem k odlišnosti jednotlivých regionů je také velmi pravděpodobné, že české výrobky (týká se především spotřebního zboží, potravin) nebudou vhodné pro všechny regiony. Pro Itálii je charakteristické velké množství malých a středních průmyslových podniků, ve vnitřním obchodě často rodinných. Pro velké rozdíly hospodářské vyspělosti severní a jižní části země je taktické navazovat první obchodní kontakty, provádět průzkum trhu (zejména na veletrzích) a vyhledávat obchodní zástupce především na severu Itálie. Z těchto důvodů je dobré si vytipovat na začátek jeden, dva regiony a organizovat prodej formou výhradního/nevýhradního dovozce či obchodního zástupce. Pro jih je žádoucí vyhledat si jiného zástupce se znalostí místních poměrů.

Základní dělení obchodních zástupců v Itálii

Obchodní zástupce hraje klíčovou roli v italské ekonomice a podle odhadů Národní federace asociací obchodních agentů a reprezentantů (zkr. FNAARC) dosahuje objem kontraktů uzavřených díky činnosti obchodních zástupců až 70% HDP. Byť jde možná o přehnaný odhad, faktem zůstává, že FNAARC se pyšní tím, že v současnosti na italském území působí více než 200 tisíc obchodních agentů a reprezentantů.

Pokud jde o obchodní zastupování v Itálii, rozlišujeme tři základní kategorie:

1. Obchodní agent

Obchodní agent (it. agente di commercio) je prodejcem, který zajišťuje vztah mezi zastupovanou firmou a jejími stávajícími či potenciálními klienty. Obchodní agent je pověřen firmou, aby systematicky a kontinuálně vyhledával nové odběratele pro zboží nebo služby zastupované firmy v geograficky vymezené oblasti. Vztah mezi agentem a firmou je upraven smlouvou o obchodním zastoupení.

V Itálii existují dva druhy obchodních agentů:

- 1 Jednomandátoví (it. agenti monomandatori) – zastupují pouze jednu firmu a jsou vázáni výlučně k této firmě
- 1 Vícemandátoví (it. agenti plurimandatori) – zastupují současně více firem

2. Obchodní reprezentant

Velmi podobnou úlohu zastává obchodní reprezentant s tím rozdílem, že reprezentant je zmocněn zastupovanou firmou k přijímání plateb z prodeje, který zprostředkoval.

Oba výše uvedené typy obchodních zástupců v Itálii působí jako osoby samostatně výdělečně činné a jsou plátcí DPH. Z uzavřených obchodů získávají stanovená procenta provize. V některých případech mohou mít sjednán fixní příjem a k němu bonusy za každý nový kontrakt. Nebo je jim hrazena část výdajů spojená se získáváním nových zakázek, například ze spotřeby pohonných hmot.

Určení výše provize a její vlastní složení je ponecháno na vlastní dohodě stran. Převážně se výše provize pohybuje v rozmezí od 2% - 15 až 20% a mění se podle: odvětví; obtížnosti prodeje výrobků; konkurence v daném sektoru; slevy, která se uděluje během jednání o prodeji atd.

Výhodou pro zastupovanou firmu je skutečnost, že neodvádí za obchodního zástupce příspěvky na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění, resp. dle Římské smlouvy z roku 1960 existuje v Itálii povinnost registrace obchodních zástupců v systému ENASARCO ze strany zmocnitele (společnosti využívající obchodního zástupce k prodejem zboží), tedy zmocnitel by měl za obchodního zástupce dané poplatky odvádět. Tato povinnost však není vymahatelná zákonem.

Před zahájením činnosti se oba zmíněné typy obchodních zástupců musí nechat zapsat do rejstříku obchodních zástupců u místně příslušné obchodní komory. Žádost o zápis má zákonem stanovené náležitosti, k nimž patří plnoletost nebo například trestní bezúhonnost.

3. Obchodní zprostředkovatel

Obchodní zastupování firem v Itálii provádějí dále obchodní zprostředkovatelé (it. procacciatori d'affari; angl. intermediaries), kteří na rozdíl od obchodních agentů a reprezentantů nevykonávají tyto aktivity kontinuálně a systematicky, ale spíše příležitostně. Zároveň nejsou zapsáni do zvláštního rejstříku obchodních zástupců vedeného obchodními komorami. Nejsou registrováni k dani z přidané hodnoty (it. partita IVA) a faktury mohou vystavovat jen se svými fiskálním identifikačním číslem (it. codice fiscale). O aktivitách obchodních zprostředkovatelů se lze více dozvědět na webových stránkách, které jsou věnovány nejen činnosti zprostředkovatelů v Itálii, ale i v jiných zemích.

Ekonomický úsek může na vyžádání zaslat přehled právních kanceláří a poradenských firem, které působí v ČR a zároveň v Itálii nebo se věnují právním aspektům mezinárodních vztahů.

Vyhledávání obchodních agentů, reprezentantů a zprostředkovatelů

Tuto službu standardně poskytuje CzechTrade ve spolupráci s Agent 321.

Agent 321 je jednou z největších asociací sdružující obchodní zástupce v Itálii. Tato společnost nabízí možnost inzerce a oslovení více než 390 000 obchodních zástupců v různých zemích světa. Více informací naleznete na cizojazyčných verzích webových stránek společnosti (francouzština, němčina, španělština, angličtina a polština).

Na webových stránkách Agent321 dále naleznete odkaz na italskou jazykovou verzi stránek věnovaných vyhledávání obchodních zástupců v Itálii. Zde firmy hledající obchodní zástupce za poplatek inzerují a italští obchodní zástupci tyto webové stránky pravidelně sledují a podle zájmu reagují na publikované inzeráty.

Vyhledávání obchodních zástupců jsou věnovány v Itálii další tři webové portály v italském jazyce:

- 1 www.venditori.it
- 1 www.rappresentanti.it
- 1 www.agenti.it

Na výše zmíněných webových stránkách jsou vedle konkrétních inzercí firem hledajících obchodní zástupce také informace o zvlášť organizovaných setkáních firem a obchodních zástupců „Forum Agenti“, která se ve spolupráci s organizací Agent321 a Národní konfederací asociací obchodních agentů a reprezentantů zpravidla v Miláně a v Římě. Detailnější informace může českým firmám poskytnout zahraniční kancelář CzechTrade v Miláně a Ekonomický úsek Velvyslanectví ČR v Římě, které každoročně pořádají kolektivní účast českých firem na Fóru obchodních zástupců v Miláně a dále GK v Miláně.

6.2 Dovozní podmínky a dokumenty, celní systém, kontrola vývozu, ochrana domácího trhu

Itálie patří do celního území EU. Otevřením evropského jednotného vnitřního trhu (JVT) v lednu 1993 (s následným přistoupením dalších zemí) odpadly celní kontroly na vnitřních hranicích EU. Ve vnitřním styku zemí EU se nevybírají cla. Přistoupením ČR od 1. května 2004 k EU se bilaterální obchod s Itálií stal součástí vnitrounitního obchodu (intrakomunitárního obchodu), který nepodléhá celní kontrole ani výběru celních dávek.

Toto platí pouze pro zboží určené k volnému propuštění do distribuce v zemích EU, tj. pro zboží nepodléhající komunitárním transnitním procedurám nebo pro zboží dodávané na mezinárodní celní dokumenty (karnet TIR). Interní komunitární tranzitní procedura (T2) je tedy aplikována u zboží dodávaného z jednoho členského státu do druhého přes nečlenský stát.

Zboží pocházející z nečlenských států EU (z tzv. „třetích zemí“) musí být procleno, aby mohlo být vpuštěno do vnitřního oběhu. V Itálii platí od 1.1.1994 Celní zákoník Evropských společenství, který doplňuje Společný celní tarif, který je každoročně aktualizován a obsahuje kromě jiného celní sazby na dovozy zboží z třetích zemí. Pravidla a sazby jsou společné pro dovoz do ČR i do Itálie ze třetích zemí a lze je nalézt na internetových stránkách Celní správy ČR.

V Itálii platí, stejně jako v ostatních členských zemích EU, společný celní sazebník a harmonizovaný systém popisu a číselného označování zboží, který je aplikovaný rovněž v českém celním sazebníku a slouží i pro statistické účely.

Ochrana domácího trhu

Itálie se řídí legislativou EU a obchod s ČR je tedy liberalizován. V rámci evropských směrnic však Itálie poměrně striktně požaduje dodržování norem kvality řady produktů, vycházejících z ustanovení a norem na „ochranu spotřebitele“. Zvýšené ochraně podléhají na italském trhu zejména potraviny. Přičemž do homologačního režimu patří také léčiva a zdravotnické přípravky. Dále existují omezení například při přepravě živých zvířat, která vyplývají z unijních předpisů ochrany zdraví a pohody zvířat.

Pokud jde o tranzit obchodních zásilek přes Itálii, podléhá přeprava určitého druhu zboží (např. vojenské techniky) zvláštním administrativním procedurám. Před odesláním takovýchto zásilek, je proto vhodné obrátit se na Ekonomický úsek Velvyslanectví ČR v Římě a některé administrativní aspekty konzultovat. Současně Ekonomický úsek doporučuje využívat služeb spedičních firem, které mají s tímto druhem přepravy zkušenosti.

6.3 Podmínky pro zřízení kanceláře, reprezentace, společného podniku

Přes veškeré úsilí o zjednodušení procedur zůstává založení společnosti v Itálii poměrně komplikovanou a časově náročnou záležitostí. Zejména cizince, kteří neznají dobře místní specifika, čeká nelehký úkol, pokud se rozhodne založit v Itálii společnost.

Obecně se podnikatelé zakládající společnost v Itálii mohou s žádostí o pomoc obrátit na daňové, finanční a podnikové poradce (it. “dottore commercialista”), kteří se touto problematikou profesionálně zabývají. K založení společnosti je však nutné využít i služeb notáře, proto je možné alternativně v řídit založení společnosti u notáře. Pomoc při zakládání obchodních společností v Itálii nabízejí také advokátní kanceláře. Velvyslanectví ČR v Římě může na vyžádání poskytnout kontakty několika kanceláří, z nichž některé mají pobočku i v ČR.

Při založení obchodní společnosti je mimo jiné nezbytné její zapsání do obchodního rejstříku vedeného místní obchodní komorou (Registro Imprese). Některé velké obchodní komory (členství je pro všechny firmy v Itálii povinné) mají pro cizince specializované přepážky.

Podrobné informace o založení společnosti v Itálii.

Filiálky (it. sede secondaria) mohou v Itálii existovat, aniž by bylo nutné zakládat samostatné právní jednotky. Lze je financovat prostřednictvím běžného účtu mateřského podniku, který také jmenuje ředitele a právního představitele filiálky. I zde však je třeba registrovat jednotku u příslušné obchodní komory.

Hlavní právní formy italských obchodních společností

Akciová společnost/Società per azioni (S.p.A.):

- 1 stanovy musí mít formu veřejného dokumentu a obsahovat předmět podnikání, výši upsaného a zaplaceného základního jmění, jména a pravomoci statutárního, vrcholného a dozorčího orgánu, atd. Minimální základní jmění je 120.000 EUR. Založit ji mohou minimálně dva společníci.

Společnost s ručením omezeným/Società a responsabilità limitata (S.r.l.):

- 1 Minimální základní jmění je 10.000 EUR. Podmínky pro založení jsou obdobné jako u akciové společnosti, při založení musí být alespoň dva společníci. Zvláštní formu s.r.l. tvoří společnosti s pouze jedním společníkem – Società Unipersonale a Responsabilità Limitata, pro které platí některá odlišná ustanovení, například na rozdíl od běžné s.r.l. musí být základní jmění uhrazeno v plné výši již v okamžiku založení.

Veřejná obchodní společnost/Società in nome collettivo (S.n.c.):

- 1 tvoří ji většinou dva nebo více společníků, kteří ručí za závazky společnosti neomezeně celým svým majetkem.

Komanditní společnost /Società in accomandita semplice (S.a.s.):

- 1 komplementáři ručí společně a nerozdílně, řídí a zastupují společnost, komanditisté ručí jen do výše svého splaceného podílu.

Komanditní společnost na akcie/Società in accomandita per azioni (S.a.p.A.):

- 1 je kombinací komanditní a akciové společnosti

Individuální podnik, firma jednotlivce/lavoratore autonomo

- 1 je velmi běžnou formou podnikání, jejíž náležitostí je zápis do obchodního rejstříku u obchodní komory v místě působení.

Družstvo/Società cooperative (S.c.)

- 1 společenství neuzavřeného počtu osob založené za účelem podnikání či zajišťování hospodářských, sociálních, bytových či jiných potřeb svých členů.

Konsorcium/Società consortile

- 1 příležitostné sdružení podniků zpravidla za účelem zhotovení určité velké zakázky nebo jiné účasti v operaci velkého rozsahu.

Síť podniků/Rete di impresa

- 1 nedávno byla uzákoněna také možnost založení uskupení “síť podniků” (it. rete di impresa), které mohou rovněž například kompenzovat malou velikost tím, že úzce spolupracují.

6.4 Požadavky na propagaci, marketing, reklamu (využití HSP), významné veletrhy a výstavy v teritoriu

V důsledku pandemie Covid-19 se většina veletrhů zrušila či přesunula. Nejdůležitější veletrh Salone del Mobile se nekonal a přesouvá se na jaro 2021. Zoomark International, který se koná jednou za 2 roky se posouvá na květen 2022, EIMA, rovněž každé 2 roky, zaměřující se na stroje a zařízení pro zemědělství se bude konat místo podzimu 2020 v únoru 2021. Cosmprof, zaměřený na kosmetiku se posouvá na jaro 2021.

Nicméně, vzhledem ke zmírnění pandemie se italské veletrhy nevzdávají a hodlají díky moderním technologiím nejbližší výstavy a veletrhy uspořádat. U vchodů budou termoskanery a návštěvníci projdou sanitárními tunely, v nichž budou dezinfikováni. Na veletrzích budou postaveny tzv. "easy Covid" standy, kde budou moci hovořit s vystavovateli za dodržení všech bezpečnostních norem. Některé veletrhy jako např. Macfruit Rimini nebo Fashion Week Milán se budou konat v digitální podobě. Veletržní areál v Parmě se rozhodl uskutečnit začátkem září veletrh Cibus Forum pro omezený počet návštěvníků (200-300) tak, aby mohl být dodržen bezpečnostní odstup. První velkou zkouškou projde veletrh Il Salone del Camper, který se bude konat od 12. do 20. září a předpokládá návštěvu kolem 20 tisíc účastníků denně. Technologie budou konrolovat počet přítomných osob, parkování a vstupenky budou na jméno.

Přehled nejvýznamnějších mezinárodních veletrhů

Název a místo konání	Obor a webové stránky
PITTI IMMAGINE UOMO/W, Firence	móda pro ženy a muže, www.pittimmagine.com
PITTI IMMAGINE BIMBO, Firence	móda pro děti, www.pittimmagine.com
PITTI IMMAGINE FILATI, Firence	móda, textil, tkaniny, www.pittimmagine.com
ANTEPRIMA, Milán	móda, www.anteprima-fair.it
MODA IN (a MilanoUnica), Milán	móda, www.modain.it
FIERAGRICOLA, Verona	Zemědělství, www.fieragricola.it
BioEnergy Italy, Cremona	biomasa, obnovitelné zdroje, www.cremonafiere.it
MIDO, Milán	optika, www.mido.com
MICAM SHOEVENT, Milán	móda, obuv, www.micamonline.com

TASTE, Florencie	potravinařství, vinařství, www.pittimmagine.com
LINEAPELLE, Boloňa	móda, kůže, www.lineapelle-fair.it
COSMOPROF/COSMOPACK, Boloňa	kosmetika, www.cosmoprof.it
VINITALY/ ENOLITECH / AGRIFOOD, Verona	víno, destiláty/ technologie vinařství/ zemědělství, potravinářství, www.vinitaly.com, www.enolitech.com, www.solagrifood.com
EUROCUCINA/SALONE ARREDO/SALONE INT. DEL MOBILE/SALONE, Milán	nábytek, kuchyně, koupelny, bytové doplňky, kancelářský nábytek, www.cosmit.it
CIBUS, Parma	potravinařství, www.cibus.it
VENDITALIA, Milán	prodejní automaty, www.venditalia.com
SAMOTER, Verona	stavební stroje, www.samoter.com
XYLEXPO, Milán	dřevoobráběcí stroje, www.xylexpo.com
LAMIERA, Boloňa	kovoobráběcí stroje, www.lamiera.net
MODAPRIMA, Florencie	móda, www.pittimmagine.com
FRAGRANZE, Florencie	kosmetika, www.pittimmagine.com/corporate/fairs/fragranze.html
SALONE DEL CAMPER, Parma	obytné vozy, přívěsy, stany, vybavení, služby cestovního ruchu, www.salonedelcamper.it
CERSAIE, Boloňa	keramika, stavebnictví, koupelnové vybavení, www.cersaie.it
TECNARGILLA, Rimini	technologie a stroje pro keramický a cihlářský průmysl, www.tecnargilla.it

MARMOMACC, Verona	stroje, nástroje a technologie na zpracování mramoru, kamene a žuly, www.marmomacc.it
ABITARE 100% PROJECT, Verona	interiérová řešení, dekorace interiéru, interiérové doplňky, www.abitareiltempo.com
CREMONA MONDOMUSICA, Cremona	hudební nástroje, www.cremonafiere.it
BI-MU/SFORTEC, Milán	obráběcí stroje, robotika, automatizace, technické subdodávky, www.bimu.it
SALONE NAUTICO INTERNAZIONALE, Janov	lodě, vybavení, www.genoaboatshow.com
VISCOM ITALIA, Milán	komunikace, www.visualcommunication.it
SAIE, Boloňa	stavebnictví, technologie, diagnostika, inženýrské sítě, stavební chemie, www.saie.bolognafiere.it
FIERA INTERNAZIONALE BOVINO DA LATTE, Cremona	chov skotu, mlékárenství, veterinářství, agrotechnika, www.cremonafiere.it
CIBUS-TEC, Parma	Zpracování a balení potravin, www.cibustec.it
EICMA MOTO, Milán	motocykly, doplňky, www.eicma.it
EIMA, Boloňa	zemědělská a zahradní technika, www.eima.it

Zdroj: CFI – Comitato Fiere Industria (Výbor pro průmyslové veletrhy), Confindustria

Seznamy výstav a veletrhů v Itálii lze nalézt na následujících webových stránkách:

- 1 Fiera Milano (Milánský veletrh), italsky, anglicky, česky
- 1 Comitato Fiere Industria CFI (Výbor průmyslových veletrhů) (italsky, anglicky)
- 1 Associazione Esposizioni e Fiere Italiane (Sdružení italských výstav a veletrhů) (italsky, anglicky, čínsky, rusky, španělsky, francouzsky, portugalsky, německy, arabsky)
- 1 Na serveru www.all.biz (mezinárodní rejstřík firem, zboží, služeb a informací pro podnikatele v několika jazykových mutacích) lze nalézt také přehled veletrhů v Itálii, česky

Oficiální a významné společné účasti firem z ČR na veletrzích v Itálii

Informace o plánovaných oficiálních účastech ČR na výstavách a veletrzích v zahraničí lze nalézt na stránkách Ministerstva průmyslu a obchodu ČR: www.mpo.cz. Dále lze informace o veletrzích s plánovanou českou účastí najít na stránkách www.businessinfo.cz v sekci zahraniční obchod - Itálie.

6.5 Problematika ochrany duševního vlastnictví

Ochrana práv duševního vlastnictví v Itálii odpovídá standardům zemí EU. Při pouličním stánkovém prodeji je však možné se setkat s kopiemi spotřebního zboží světoznámých značek. Ochrana duševního vlastnictví je v Itálii upravena zákonem č. 30 z 10. února 2005 „Kodex průmyslového vlastnictví“.

6.6 Trh veřejných zakázek

Italská pravidla nákupů veřejného sektoru odpovídají pravidlům jednotného vnitřního trhu EU a pravidlům GATT. Veřejné zakázky se realizují na vládní i na regionální úrovni, přičemž objemy zakázek místních samospráv mohou někdy převyšovat objemy vládních nákupů, což souvisí s rostoucí mírou fiskálního federalismu.

Zadavatel může požadovat předložení dokladů o tom, že dodavatel:

- 1 je registrován v obchodním rejstříku
- 1 má potřebné finanční prostředky a ekonomickou kapacitu
- 1 má potřebnou technickou kapacitu

Dále mohou zadavatelé žádat o bankovní vyjádření, nebo o předložení obchodní bilance nebo výkazu celkového obrátu za poslední tři roky. Vyžadují se i certifikáty o bezdlužnosti vůči správě sociálního zabezpečení a vůči finančnímu úřadu. Nabídky dodavatelů, kteří nejsou způsobilí či kompetentní, jsou přirozeně vyloučeny.

Od roku 2013 byla zavedena některá nová pravidla. Kvůli dohledu nad veřejnými zakázkami byla zřízena databáze dokumentace k veřejným zakázkám spravovaná orgánem dohledu. Od 1. 4. 2013 mají firmy, které se chtějí účastnit tendrů nad 1 milion eur odevzdat veškerou dokumentaci příslušnému správnímu orgánu. Pro účastníky a následně vítěze tendru v Itálii vzniká povinnost uhradit náklady spojené se zveřejněním tendru. Další novinkou je vznik Rejstříku veřejných zakázek, kde budou evidovány všechny veřejné instituce, které vypisují tendry nad 200 tis. eur. Zákon o odblokování stavenišť zavedený současnou vládou má implikace na zákoník o veřejných zakázkách. Zákon předpokládá změnu znění 32 článků zákoníku o veřejných zakázkách. Maximální hodnota prací, které mohou poskytovat subdodavatelé, byla zvýšena na 50% a její výše je na rozhodnutí zadavatelů zakázek.

Veřejné tendry jsou publikovány v úředních listech jako jsou: Úřední věstník Itálie (Gazzetta Ufficiale Italiana), Úřední regionální věstníky (le Gazzette Ufficiali Regionali) a v italských denících nebo technických časopisech, které o vypsání tendrech informují v rámci běžné inzerce. Současně jsou zasílány dopisy vybraným dodavatelům s podrobnostmi soutěže. Nabídky do veřejných soutěží musí být podány v italském jazyce, jde-li o německy nebo francouzsky mluvící autonomní region, lze je podat i v těchto dvou dalších jazycích.

Sledováním vyhlášených tendrů se zabývá v celostátním měřítku firma TELEMAT Bassano, která vede aktualizované databáze nově vyhlášených tendrů a výsledků výběrových řízení. Výrobci jednotlivých komponentů se tak mohou obrátit např. na vítěze tendru na stavbu nemocnice, kterému mohou nabídnout své výrobky jako subdodavatelé. Informace o tendrech.

Přehled vypsání veřejných zakázek ve zdravotnictví je k dispozici na webových stránkách Ministerstva zdravotnictví Itálie.

Veřejné zakázky na zboží a služby např. v oblasti zdravotnictví se řídí v Itálii Zákoníkem veřejných zakázek (D.Lgs n. 163/2006). Následně byl tento zákoník upravován a byly zavedeny nové předpisy týkající se zejména specifických požadavků zadavatele (zdravotní střediska a nemocnice), výrobků (léky, zdravotnické přístroje, vybavení apod.), služeb (čištění ložního prádla, úklid, dezinfekce, sterilizace, atd.) a nároků na odbornost dodavatele.

Další soukromou společností, která mimo jiné nabízí poradenství potenciálním účastníkům tendrů v oblasti zdravotnictví, je např. Sanita Appalti, na jejichž webových stránkách lze nalézt kompletní přehled vypsání tendrů v Itálii a Infoplus, která se v programu Salus specializuje na tendry ve zdravotnictví.

Webové stránky veřejných zakázek:

- 1 Tendry jsou vyhlašovány také regionálně a informace o nich jsou k dispozici i na oficiálních stránkách příslušného regionu.
- 1 Tendry v oblasti zdravotnictví např. v regionu Friuli Venezia Giulia jsou přístupné až po registraci.
- 1 Přehled tendrů ve farmaceutickém průmyslu.
- 1 Seznam vypsaných tendrů v oblasti vodohospodářství na regionální úrovni, např. v Toskánsku.
- 1 V Umbrii, služby

Obecně se odhaduje, že podíl zahraničních společností, které se úspěšně účastní tendrů v Itálii je relativně malý. Pro italskou kulturu je typické, že se klade velký důraz na osobní vztahy. To platí i v podnikání a dá se předpokládat, že tato skutečnost může mít vliv na výsledky některých výběrových řízení. Tuto nevýhodu mohou zahraniční společnosti kompenzovat nalezením vhodného lokálního partnera

6.7 Způsoby řešení obchodních sporů, rizika místního trhu a investování v teritoriu, obvyklé platební podmínky, platební morálka

Veškeré kupní smlouvy mezi českými a italskými podnikatelskými subjekty se doporučuje uzavírat písemně kvůli minimalizaci případných sporů. Jakékoliv závady zboží nebo reklamace je odběratel povinen ohlásit prodejci včas - zpravidla do osmi dnů po jejich zjištění, a to písemně. Reklamace se má uznat rovněž písemně. Nárok se promlčuje po uplynutí jednoho roku od předání zboží.

Součástí smlouvy mezi dodavatelem a odběratelem by mělo být určení příslušného práva (českého nebo italského), podle něhož se budou řídit náležitosti smlouvy, případně arbitráž, kteří budou spory řešit. Veškeré spory při neurčení této podmínky se řeší podle mezinárodního práva soukromého. Z důvodu obtížné vymahatelnosti práva prostřednictvím italské justice, způsobené značnou délkou soudních řízení v Itálii, se nabízí řešení obchodních sporů formou arbitráže. Rizikem rozhodčího řízení je však samozřejmě následná nemožnost uplatnění opravných prostředků (odvolání se proti rozhodnutí).

Ekonomický úsek Velvyslanectví ČR v Římě disponuje kontakty na některé české a italské advokátní kanceláře, které mohou poskytnout konzultace a právní služby.

Italské civilní soudnictví je jedno z nejpomalejších v Evropě

Ze zprávy publikované v březnu 2018 (údaje za r. 2016), kterou si nechala EK zpracovat u CEPEJ (European Commission for Efficiency of Justice) vyplývá, že se průměrná délka řízení v občansko-právních a obchodních sporech v Itálii v posledních letech nejprve výrazně zvýšila a následně došlo k lehkému zlepšení. Jestliže v roce 2010 činila celková délka ode dne zahájení soudního procesu ke dni vyhlášení rozsudku soudu prvního stupně 493 dnů, v roce 2012 činila 590 dnů a v roce 2016 se snížila na 514 dnů. Na rozsudek soudu druhého stupně si Italové musí počkat již 993 (v ČR 69) dnů a dalších 1 442 dnů (v ČR 179) pak trvá řízení u Nejvyššího kasačního soudu.

Mírné zlepšení vykazuje počet soudních případů, s výjimkou trestních řízení, který klesl z 8,1 na 7,8 na osobu. Ve srovnání objemu prostředků vyčleněných státem na justici na tom není Itálie rovněž nejlépe. Německo v roce 2016 vydalo finanční prostředky ve výši 121 eur na osobu, přičemž Itálie 75 eur. Rapidně se zvýšily výdaje za služby advokátů přidělených státem (+21%), jejichž služby využívají občané zdarma. Zpráva CEPEJ si všímá, že v Itálii působilo v roce 2012 celkem 226 202 advokátů a v roce 2016 již 312 663 advokátů. V tomto ohledu drží Itálie evropský primát 378 advokátů na 100 000 obyvatel oproti evropskému průměru 162 advokátů.

Podle prezidenta Italské asociace soudců (ANM) Rodolfa Sabelliho Itálie sklízí, co zasela. Italská justice si žádá radikální reformy. Minulé vlády sice určité reformy provedly, ale ty se týkaly především trestního soudnictví a neřešily se problémy civilního soudnictví.

Rizika místního trhu

Při dojednávání obchodních kontraktů s italskými partnery se doporučuje dobře ošetřit platební podmínky a zvláště u nových partnerů žádat záruky. Vzhledem k aktivitám organizovaného zločinu v jižní Itálii mohou být rizika obchodování s firmami z jižních regionů vyšší. Je třeba postupovat obezřetně a vzít v úvahu mimo jiné fakt, že daňové kontroly v roce 2012 ukázaly například dvakrát vyšší počet případů porušení norem v Neapoli než v Miláně. Z toho vyplývají například rizika při účtování a hrazení DPH v intrakomunitárním obchodě v EU atd.

Problematická může být v obchodním styku s italskými partnery někdy také nízká znalost angličtiny.

Před uzavíráním obchodních kontraktů je možné si vyžádat u obchodních komor informace o potenciálním obchodním partnerovi. Obchodní komory poskytují 2 druhy výpisů:

- 1 visura camerale (základní informace o firmě, společnících a statutárních orgánech, viz náš obchodní rejstřík)

- 1 servizio bilanci (obsahuje informace o finanční bonitě firmy, rozvahu, výkaz zisků a ztrát).

komorami (CAMERE DI COMMERCIO D'ITALIA). Základní informace o italských firmách (název, sídlo a právní forma) lze nalézt na těchto stránkách.

Věrohodné informace o italských obchodních partnerech lze získat nejen od obchodních komor, ale i od některých specializovaných firem, jako např. Cerved Group, nebo od společnosti MF Honyvem.

Ověření bonity klienta je také standardní službou, kterou poskytuje kancelář CzechTrade v Miláně či Velvyslanectví ČR v Římě, ev. GK v Miláně.

V případě těžkostí s nezaplacenými fakturami za dodávky zboží nebo služeb italským zákazníkům je možné se obrátit také na českou pobočku mezinárodní společnosti Creditreform, která je napojena na partnerskou kancelář v Itálii. Kromě vymáhání pohledávek na území Itálie poskytuje tato společnost také detailní informace o případném obchodním partnerovi jako je finanční bonita. Dále zajišťuje služby jako např. právní konzultace, pomoc při vracení DPH, vyhledání dlužníka, výpisy z katastru nemovitostí apod.

Perspektivní obory pro investování v Itálii

Vodítkem při hledání **perspektivních odvětví pro investice** může být přehled oborů, které prioritně podporuje agentura Invitalia: letecká doprava, výroba komponent pro automobilový průmysl, chemický průmysl, potravinářský průmysl, výpočetní technika, zdravotnictví a biotechnologie, logistika, nanotechnologie a cestovní ruch.

<http://www.invitalia.it/site/new/home.html>

Privatizace

Přes aktuální nepříznivý stav tržních cen je vláda rozhodnuta pokračovat v ambiciózním programu privatizací majetku a podílů státu, které již za roky 2014 a 2015 přinášel ročně prostředky ve výši 0,4% HDP a za roky 2016 až 2018 přinesla každoročně příjmy odpovídajícími 0,5% HDP. Hlavní realizovanou aktivitou v roce 2016 byl odprodej 49% podílu v Řízení leteckého provozu (ENAV). Dlouhodobě se uvažuje o privatizaci 40% podílu ve státních železnicích FS, jež je doposud kontrolována Ministerstvem financí. Pokračovat by měla privatizace poskytovatelů veřejných služeb pro municipality či jejich provozování privátními provozovateli. Vláda se dle rozpočtového zákona pro r. 2019 chystá odprodat řadu nemovitostí ve svém majetku.

Z konkrétních, již realizovaných transakcí, zmiňujeme odprodej podílů ve výrobci lodí Fincantieri (ve výši 1,3 mld. EUR), podílu ve společnosti RaiWay poskytující vysílací infrastrukturu pro veřejnoprávní kanály RAI (ve výši 1,1 bln. EUR), 35% podílu ve společnosti CDP Reti provozující energetickou plynovou infrastrukturu a rozvody vysokého napětí (ve výši 2,1 mld. EUR; společnost vlastní 30% podíl ve firmě Terna a 30% ve firmě SNAM), dále 89% podíl ve společnosti TAG zabývající se distribucí zemního plynu za 505 mil. EUR, podíl ve výši 5,74% v energetickém kolosu ENEL za 2,2 mld. EUR a dále 34,7% podíl v Italské poště za 3,1 mld. EUR.

Níže uvádíme přehled významných státních účastí v italských firmách.

Polostátní společnosti kotované na burze

	Obor činnosti	Státní podíl (%)
ENEL	výroba elektřiny	31,24
ENI	těžba a distribuce ropy a zemního plynu	30,33
FINMECCANICA	strojírenství	30,20
STMicroelectronics	elektronika	13,82

Ostatní státní a polostátní společnosti

	Obor činnosti	Státní podíl (%)
INVITALIA	podpora přílivu přímých zahraničních investic	100
ANAS	správa a rozvoj silnic	100
Cassa depositi e prestiti	Investiční fond	70
CINNECITTA' LUCE	kinematografie	100
CONI SERVIZI	služby ve sportovním odvětví	100
CONSAP	pojištnictví	100
CONSIP	poradenství – ICT a zakázky veřejné správy	100
EUR	správa nemovitostí	90
FERROVIE DELLO STATO (počítá se s privatizací)	železnice	100
FINTECNA	správa majetkových účástí ve firmách, poradenství, příprava privatizace	100
Gestore servizi energetici	podpora a správa dotací v energetice	100
IPZS (Zecca dello stato)	tisk cenin a dokladů totožnosti	100

ITALIA LAVORO	podpora zaměstnanosti	100
POSTE ITALIANE (příprava částečné privatizace)	poštovní a finanční služby	100
RAI	telekomunikace, státní televize	99,5
SACE	garanční, pojišťovací a úvěrová společnost na podporu exportu	100
SOGEI	ICT služby pro veřejnou správu	100
SOGESID	služby a kontrola v oblasti ochrany životního prostředí	100
SOGIN	zpracování radioaktivních materiálů	100

Nejzajímavější značky z pohledu investorů

Celkem jich v přehledu ICM Research figuruje padesát, většinou jde o zástupce středních firem (s obratem 30 – 300 milionů eur) z odvětví módy, potravinářského průmyslu a nábytkářského sektoru. Patří k nim například piemontská čokoládovna Venchi, kterou zdobí kvalita a stotřicetiletá tradice, značka Kiton, špička pánské módy, světoznámý výrobce designového nábytku Kartell nebo mladá, dynamicky se rozvíjející značka dámských oděvů Fabiana Filippi. Všechny důsledně „Made in Italy“ s vysokou mírou exportu a s úspěšnou značkou. Podle odhadů společnosti ICM Research, která seznam „velké padesátky“ vypracovala, přejde během příštích pěti let pravděpodobně 30 až 40% těchto značek do rukou zahraničních investorů nebo do majetku některého italského investičního fondu.

Od začátku dlouhé hospodářské recese se prodej italských značek do zahraničí progresivně zvyšoval. Ve světě módy nejvíce rezonoval prodej slavných značek Versace, Loro Piana a Valentino. Z nábytkářského sektoru pak přechod známé značky Poltrona Frau, která vyrábí křesla a sedací soupravy, do rukou zahraničního majitele. Značku balzamikového octa Acetum koupil fond soukromého kapitálu Clessidra a na akvizici firmy módní značku Liu Jo se údajně připravuje hned několik italských investičních fondů. Jednu z posledních akvizic uskutečnili Číňané. Jim bude patřit značka italského oleje Berio.

V Miláně byla představena v rámci akce „FashionFoodFurniture – záchrana značky“ analýza společnosti Legalcommunity.it, opírající se o kalkulaci finanční hodnoty nejatraktivnějších značek, jejich průměrný roční růst a provozní ziskovost. Největší zájem je o firmy z odvětví módy. V potravinářském průmyslu je velký zájem o luxusní ochranné známky a značky a o středně velké firmy, které si dokázaly vydobýt místo v luxusních obchodních domech jako Harrods a Lafayette. V nábytkářském sektoru, který nejvíce pocítil hospodářskou recesi, bude největší zájem o značky, opírající se při výrobě o nejnovější technologie jako např. Kartell, Flos, Minotti. Do „velké padesátky“ patří převážně akciové společnosti, ale i rodinné podniky, které byly schopny vyřešit v Itálii i ve světě často tolik obtížnou generační obměnu managementu.

Přehled 50 nejzajímavějších značek pro investory

Móda (odhadovaná hodnota značky v mil. eur)

Liu-jo	111,8
Canali	106,2
Roberto Cavalli	96,6
Furla	96,2
Capri (Alcott)	66,7
Imap Export (Original Marines)	65,8
Vitale Barberis Canonico	51,2
Corneliani	50,4
Imperial	47,4
Baldinini	46,8
Ciro Paone (Kiton)	44,7
Betty Blue	42,6
BBB (Boggi e Brian & Barry)	32,8
Braccialini	29,5
Harmont & Blaine	29,3
Essedi (Antonio Morato)	26,6
Primadonna	25,6
Arcadia (Dondup)	25,5

Crivelli	25,2
Giorgio Fedon & Figli)	22,7
Fabiana Filippi	22,0
Potraviný 1. Divella	94,3
Mutti	61,1
Casa vinicola Zonin	52,7
Balocco Industria dolciaria	46,2
Galbusera	45,7
Fonti di Vinadio	42,3
Ilva Saronno (Disaronno)	39,2
Birra Castello	35,1
Valsoia	32,5
Rummo	29,5
Acetum	25,4
Casa del caffè Vergnano	23,8
Valdigranno di Flavio Pagani	22,8
Rigoni di Asiago	21,9

Masi Agricola	20,5
Morato Pane	17,7
Venchi	14,9
Farnese vini	13,2
Molini Bongiovanni	11,6
Intertonno (Sardonelli)	10,1
Nábytek a zařízení Molteni	60,7
Iguzzini Illuminazione	57,6
Flos	42,4
Cassina	32,9
Kartell	29,8
Minotti	23,0
Pedrali	20,3
Arper	17,1
Novamobili	11,2

Zdroj: Il Sole 24 Ore podle analýzy společností ICM Research a Legalcommunity

Obvyklé platební podmínky, platební morálka

Platební morálka se v důsledku hospodářské recese zhoršila. Zejména malé firmy se dostaly do platební neschopnosti. V minulosti zaznamenal Ekonomický úsek Velvyslanectví případy, kdy čeští dodavatelé narazili na podvodníky, kteří se prokazovali falešnými účetními doklady, aby získaly zboží na dodavatelský úvěr, který nehodlali splácet.

Obecně lze doporučit dodržování následujících zásad:

- 1 platba předem (většinou u prvních dodávek, před získáním důvěry k obchodnímu partnerovi)
- 1 platba proti dodání (u ad-hoc transakcí, s nižší hodnotou)
- 1 dokumentární akreditiv (u větších zakázek a prvních dodávek)
- 1 dodávka na fakturu - splatnost 60, 90, 120 dní (nejpoužívanější v národním měřítku, často krytá směnkami se směnečným ručitelem)

Poměrně rozšířeným nešvarem je v Itálii zpoždování plateb za faktury vystavené na dodávky zboží a služeb pro veřejnou správu. Italští podnikatelé si na pozdní splácení plateb veřejnými institucemi stěžují a vláda se snaží některými opatřeními tento problém řešit.

6.8 Místní zvyklosti důležité pro obchodní kontakty, úřední a používaný jazyk(y), státní svátky, pracovní a prodejní doba

Místní zvyklosti

Zvyklosti v obchodním společenském styku v Itálii se příliš neliší od zvyklostí v ČR. Obchodníci v Itálii oceňují rychlou odpověď na své dotazy a očekávají, že na jejich korespondenci bude reagováno alespoň potvrzením o přijetí. Formální oblečení lze v každém případě doporučit. Obchodní schůzky jsou nezbytnou součástí rozvíjení kontaktů a dochvilnost je od cizinců automaticky očekávána. Na druhou stranu je třeba počítat s tím, že sami Italové dochvilní příliš nejsou.

Ve srovnání s Čechy přecházejí Italové rychleji do neformálního oslovení jménem a do tykání. Nicméně první kontakty jsou přirozeně zpravidla formální, přičemž Italové dbají na používání akademických titulů (u vysokoškoláků je tradiční oslovení "Dottore" v případě absolventů technických škol "Ingegnere") a pracovních funkcí, jimiž se odlišuje hierarchické postavení pracovníků firem (např. Direttore).

Při obchodním jednání se vyplácí nechat italské zákazníky zpočátku vést rozhovor, protože přímočarost obchodního rozhovoru může působit stroze a úsečně. To neodpovídá italské kultuře, která je uvolněná. Ostatně i jazykově zejména angličtina ve srovnání s italštinou působí stroze a je mnohem „méně košatá“.

Je samozřejmě dobré se vyhnout negativním komentářům o Itálii. Naopak Italové ocení kladné a upřímné poznámky o italském umění, kultuře, stylu, kuchyni nebo hudbě.

Znalost angličtiny je mezi italskými zástupci firem relativně dobrá, zejména pokud jde o větší podniky. Nicméně používání italštiny může být velkou konkurenční výhodou při obchodování s menšími firmami a ve styku se starší generací - tedy v případech, kdy znalosti angličtiny nejsou již tak samozřejmé. Na severu Itálie jsou autonomní oblasti, v nichž obyvatelstvo hovoří také německy a francouzsky.

Běžná pracovní doba v Itálii začíná od 8-9 hod do 13 hod, následuje polední přestávka, a pokračuje od 14:30 do 17:30 -19 hod.

Z důvodu takřka celostátních dovolených bývají v srpnu uzavřeny velké průmyslové podniky, úřady, obchodní domy a různé provozovny služeb občanům. V mnohých soukromých podnicích a menších obchodech je otevírací doba omezená.

Naopak muzea, kulturní památky, církevní chrámy, hrady, zámky, výstavy mívají v období prázdnin prodloužené otevírací hodiny a vychází maximálně vstříc návštěvníkům Itálie. Do kostelů nelze vstupovat s odhalenými rameny a v krátkých kalhotách. Vatikánská muzea jsou otevřena zdarma každou poslední neděli v měsíci.

Úřední jazyk a ostatní nejčastěji používané jazyky

italština, v oblastech se zvláštní autonomií rovněž:

- 1 němčina (Alto Adige/Südtirol, neboli Jižní Tyrolsko)
- 1 slovínština (Friuli - Venezia Giulia)
- 1 francouzština (Valle d'Aosta)

Státní svátky, obvyklá pracovní a prodejní doba

Státní a církevní svátky:

- 1 1. ledna - Nový rok
- 1 6. ledna - Tři králové
- 1 pohyblivé velikonoční svátky
- 1 25. dubna - Den osvobození
- 1 1. května - Svátek práce

- 1 2. června - Založení Italské republiky
- 1 15. srpna - Nanebevstoupení
- 1 1. listopad - Všech svatých
- 1 8. prosince - Neposkvrněné početí
- 1 25. a 26. prosince - vánoční svátky

V jednotlivých italských městech se slaví dále církevní svátky zasvěcené patronům daného města:

- 1 Milán – sv. Ambrož – 7.prosince
- 1 Florencie – sv. Jan – 24.června
- 1 Řím – sv. Petr a sv. Pavel – 29.června
- 1 Neapol – sv. Gennaro - 19.září

Pozn.: Od roku 2012 již nejsou oficiálně dnem pracovního klidu, ale vzhledem k oslavám na počest patrona města může být běžný průběh pracovního dne narušen.

Pracovní a prodejní doba

Prodejní doba ve velkých obchodních domech je zpravidla 9.00 - 20.00/22.00 hod. Obchody jsou takto otevřeny i v sobotu. Hypermarkety mívají otevřeno po celý den i v neděli.

Hranice pro provádění hotovostních transakcí je v Itálii stanovena do 30.6.2020 na výši 3 000 EUR, od 1.7.2020 se snižuje na 2 000 Eur.

Obvyklá prodejní doba menších obchodů: 9.00-13.00 a 16-19.30, zavírací den pondělí dopoledne. Obchody s potravinami otevírají dříve.

Tyto údaje jsou velmi orientační, protože každý obchodník si může stanovit otevírací dobu podle svého uvážení. Rozdíly vycházejí z velikosti a umístění, roční doby a cestovního ruchu.

V Itálii předepisuje zákon, že každý obchodník musí vydat pokladní blok nebo jiný daňový doklad a zákazník je povinen jej při namátkové kontrole ze strany finanční policie předložit. Za porušení předpisu ukládá finanční policie nemalou pokutu jak majiteli podniku, tak i spotřebiteli.

Restaurace mají v poledne otevřeno cca od 12.30. Od 15.00 do cca 19.30 je pauza a otevírají se znovu až večer. V restauracích platí zákaz kouření.

Obvyklá pracovní doba v úřadech a na ministerstvech je od 9.00, 9.30 do 13.00 hod. V odpoledních hodinách začíná provoz od 15.00, 15.30 do 19.00 hod.

Úřední hodiny bývají v mnoha případech omezeny pouze na dopoledne.

6.9 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria (oblasti se zvýšeným rizikem pro cizince)

Po vstupu ČR do EU se každý státní příslušník ČR může dovolávat práva pobytu v jiném členském státě EU (tzv. volný pohyb osob). Právo pobytu může být omezeno pouze v případech odůvodněných veřejným pořádkem, veřejnou bezpečností nebo ochranou zdraví. Při pobytu do 3 měsíců platí pouze registrační povinnost pro ubytovatele. Nezletilé osoby mohou cestovat pouze v doprovodu dospělých. Při pobytu delším než 3 měsíce je na místě provést registraci k dlouhodobému pobytu v místě pobytu. Jako cestovní doklad je vedle cestovního pasu možné používat i občanské průkazy typu identifikační karty, vydané po roce 1993, tzn. od vzniku ČR. U řidičů se vyžaduje technický průkaz vozidla, řidičský průkaz a zelená karta. Očkovací průkaz je nutný pro domácí zvířata, stáří vakcinace v rozmezí 12 – 20 dnů.

Za použití dálnic se vybírá mýtné (pro orientaci je možno uvést, že úsek Brennerský průsmyk – Řím stojí cca 50 EUR). Dálnice v jižním směru od Salerna, v Kalábrii, Apulii a Sicílii nejsou zpoplatňovány. Ceny benzínu a motorové nafty patří k nejvyšším v Evropě. Při parkování je vhodné používat centrální záchytná parkoviště na okraji velkoměst, v centru se parkuje obtížně. Doprava po železnici je dražší než doprava autobusy. Jízdenky na městskou dopravu je třeba zakoupit předem, všechny zastávky jsou na znamení. Před cestou do Itálie bývá vhodné si zjistit, zda právě neprobíhá nebo se nechystá stávka (letištního personálu, železniční a autobusové dopravy, prodejců pohonných hmot atd.). Informace o probíhajících stávkách lze nalézt na internetové adrese italského ministerstva dopravy: www.infrastrutturertrasporti.it - rubrika: „Calendario scioperi nazionali“.

Bezpečnostní situace v Itálii a bezpečnostní rizika pro zahraniční návštěvníky odpovídají běžným standardům členských zemí EU. Na celém území Itálie dochází se lze setkat s kapesními krádežemi a krádežemi automobilů. Doporučuje se nenakupovat cenné zboží u pouličních prodejců nebo na trzích a požadovat vždy pokladní stvrzenku, kterou jsou prodejci povinni vydat a kupující povinen mít.

Místa, v nichž je třeba dbát zvýšené opatrnosti, jsou jihoitalské regiony Kampánie, Apulie, Kalábrie, Sicílie.

6.10 Podmínky pro zaměstnávání občanů z ČR

Specifikum zaměstnávání místních sil, ale i cizinců v Itálii vyplývá zejména ze silného postavení odborů v Itálii. Italské odborové centrály vyjednávají kolektivní smlouvy, které jsou platné pro celý sektor a daný druh vykonávané práce a týkají se i pracovních podmínek cizinců v Itálii. Součástí kolektivních smluv jsou sjednané limity na práci bez přestávky, minimální mzdy atd.

S touto problematikou souvisí i vysílání českých zaměstnanců firem sídlících v ČR do Itálie k přechodnému výkonu práce při dodržení pravidel v oblasti sociálního zabezpečení. V tomto smyslu je na italské straně kompetentní Italská správa sociálního zabezpečení (INPS), která v souladu s komunitárními pravidly vydává pokyny, které jsou ke stažení na internetové adrese: www.inps.it. Na české straně je partnerskou institucí INPS Česká správa sociálního zabezpečení, která rovněž poskytuje potřebné informace týkající se problematiky vysílání českých zaměstnanců k výkonu práce do zahraničí.

Občané ČR mohou od 27.7.2006 na území Itálie pracovat bez pracovního povolení. Další informace lze nalézt na stránkách Ministerstva práce a sociálních věcí ČR.

<https://portal.mpsv.cz/eures/podminky/italie/>.

6.11 Podmínky využívání místní zdravotní péče českými občany a občany EU

Problematika zdravotní péče a zdravotního pojištění v Itálii a v ostatních zemích EU je velmi komplexní a zahrnuje řadu variant, které v tomto dokumentu nelze podrobně rozebírat. Mnohé informace lze nalézt na webu Centra mezistátních úhrad, které je styčným místem pro oblast zdravotního pojištění ČR. Optimální samozřejmě je, když se pojištěnec se svým konkrétním dotazem obrátí na svoji zdravotní pojišťovnu. V zásadě lze rozlišit dva základní a nejčastější případy pobytů.

„Nevýdělečný“ pobyt

Vcelku jednoduchá je situace, kdy člověk vyjede do některé ze zemí EU jako turista nebo tam pobývá např. jako student a nevykonává výdělečnou činnost. Pojištěnci českého systému veřejného zdravotního pojištění, kteří splňují příslušné zákonné podmínky, mají nárok na vystavení Evropského průkazu zdravotního pojištění (EHIC). V dané situaci slouží EHIC (a to po libovolně dlouhou dobu) jako doklad o nároku na lékařsky nezbytnou zdravotní péči v jiném státě EU. Průkaz (nebo papírové Potvrzení dočasně nahrazující Evropský průkaz zdravotního pojištění) vydá každému jeho zdravotní pojišťovna. Pokud u sebe při pobytu v jiném státě EU z nějakého důvodu občan nemá žádný z uvedených dokladů, může svoji zdravotní pojišťovnu požádat o dodatečné zaslání Potvrzení dočasně nahrazujícího Evropský průkaz zdravotního pojištění z ČR. V případě vážného onemocnění či úrazu a následné hospitalizace může požádat o zprostředkování dodatečného zaslání Potvrzení přímo v nemocnici.

„Výdělečný“ pobyt

Jiná je situace, kdy člověk vyjede do EU „za prací“. Hlavní zásadou je, že nikdo nemůže (pokud se na něj nevztahuje výjimka) podléhat současně právním předpisům dvou či více zemí EU. Evropské právní předpisy platné v ČR stanoví, že čeští občané mají podléhat právním předpisům o zdravotním pojištění pouze v jednom státě; tímto státem pak je stát výkonu výdělečné činnosti. Proto se občan musí odhlásit z českého zdravotního pojištění, jestliže je zaměstnán a v té souvislosti i zdravotně pojištěn v jiné zemi EU, a to i v případě, že práce, kterou tam bude vykonávat, bude trvat pouze velmi krátkou dobu.

Zdroj: Všeobecná zdravotní pojišťovna

Vzhledem k různým variantám typu pobytu je rozhodně žádoucí konzultovat problematiku zdravotního pojištění se svoji zdravotní pojišťovnou.

Zdravotní péče v Itálii odpovídá evropským standardům. Jsou patrné rozdíly v poplatecích a čekací době mezi soukromými a veřejnými zařízeními.

Pokud jde o hrazení nákladů zdravotní péče, v minulosti platilo doporučení před každou cestou do Itálie uzavřít především pojištění léčebných výloh a výloh na repatriaci (tzv. cestovní zdravotní pojištění). Bezplatná lékařská péče byla českým občanům dříve poskytnuta jen při první pomoci ve státních zdravotnických zařízeních. Další léčení v nemocnicích bylo poskytováno pouze za úhradu, a to ve výši od 300,- EUR na den, podle typu zařízení a péče. Vzhledem k tomu, že od zavedení Evropského průkazu zdravotního pojištění uběhla relativně krátká doba, některá zdravotnická zařízení v Itálii s touto změnou nemusí být obeznámena. I z tohoto důvodu lze nadále doporučit sjednání „cestovního zdravotního

pojištění“, které navíc může mimo jiné pokrývat i některé výlohy nad rámec zdravotního pojištění držitelů Evropského průkazu zdravotního pojištění (především výlohy na repatriaci).

7 Kontakty

7.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu

Velvyslanectví ČR v Římě

Via dei Gracchi 322, 00 192 Roma

Tel. 0039/06 360 957 1 (ústředna)

Ekonomický úsek: 0039/06 360 957 29 nebo 30

Fax 0039/063244466

Mimo pracovní dobu – konzulární pohotovost 0039/335 310 450

E-mail ekonomického úseku: commerce_rome@mzv.cz

E-mail velvyslanectví: rome@embassy.mzv.cz

Internetové stránky: www.mzv.cz/rome

Po příletu na římské letiště Fiumicino (nazývané též Aeroporto Leonardo da Vinci) je pro cestu na velvyslanectví vhodné zvolit příměstský vlak Leonardo Express (cena jízdenky 15 EUR), který jezdí každých 30 minut. Cesta na římské nádraží Roma Termini trvá 31 minut. Dále pokračovat metrem po trase A do stanice Lepanto (cena jízdenky 1,50 EUR).

Alternativně je možné z letiště Fiumicino použít méně komfortní klasické vlakové spojení (vlak jezdí každých 15 minut, o svátcích každých 30 minut, cena jízdenky 8,00 EUR) do stanice Roma Tiburtina a dále pokračovat metrem nebo autem taxislužby.

Další možností je autobusové spojení z letiště k hlavnímu vlakovému nádraží v centru Říma „Stazione Termini“ nebo na náměstí „PiazzaCavour“. Více informací např. na: www.sitbusshuttle.it.

Dne 27. března 2019 byl v Miláně otevřen Generální konzulát ČR.

Generální konzulát Milán

Via Giovanni Battista Morgagni 20, 20 129 Milano

Telefon: +39 02 3650 9000

Email: Milano@embassy.mzv.cz

Web: www.mzv.cz/milan

Honorární konzuláty

HK Neapol – Angelo Ruoppolo

Corso Umberto I, 275, 80 138 Napoli

Tel.: 0039/081 268784

Fax: 0039/081 267336

E-mail: naples@honorary.mzv.cz

Teritoriální působnost: Kampánie, Bazilikáta, Kalábrie

HK Udine – Paolo Petiziol

Via San Francesco 34, 33 100 Udine

Tel.: 0039/0432 509445

Fax: 0039/0432 298126

E-mail: udine@honorary.mzv.cz

Teritoriální působnost: Furlánsko-Julské Benátsko, Tridentско - Horní Adiže

HK Palermo – Andrea Marchione

Via Quintino Sella 76, 90 141 Palermo

Tel: 0039/091 589680

Fax: 0039/091 341907

E-mail: palermo@honorary.mzv.cz

Teritoriální působnost: Sicílie

HK Florencie – Giovanna Dani del Bianco

Via del Giglio 10, 50 124 Firenze

Tel.: 0039/055 284454

Fax: 0039/055 2382762

E-mail florence@honorary.mzv.cz

Web: www.flemingyouth.it/consolato_onorario_cz

Teritoriální působnost: Toskánsko

HK Ancona – Giampiero Schiavoni

Via Pastore 17, 60 131 Ancona

Tel: 0039/071 2867794

Fax: 0039/071 2919658

E-mail: ancona@honorary.mzv.cz

Teritoriální působnost: Marche

HK Janov – Franco Aprile

Via Bartolomeo Bosco 57, 161 21 Genova

Tel: 0039/010 5954574

Fax: 0039/010 5302359

E-mail: genova@honorary.mzv.cz

Teritoriální působnost: Ligurie, Piemont

7.2 Kontakty na teritoriální odbory na MZV ČR a na MPO ČR, zastoupení ostatních českých institucí v teritoriu (CzechTrade, CzechInvest, CzechTourism, Česká centra)

V Itálii má zastoupení CzechTrade (od roku 2000 v Miláně, od r. 2012 zahraniční kancelář MPO ČR), České centrum v Římě (od r. 2019) a Miláně a CzechTourism (od roku 2007 v Miláně).

České centrum Řím

Petra Březáčková - ředitelka

Via dei Gracchi 322

00192 Roma

brezackova@czech.cz

T: +39 06 36 09 57 37

M: +39 329 8026474

<http://rome.czechcentres.cz>

České centrum Milán

Simona Calboli - ředitelka

Via Giovanni Battista Morgagni 20, 20 129 Milano

Tel. 0039/02 29411242

Fax 0039/02 29411188

E-mail ccmilan@czech.cz

Web: www.czechcentres.cz/rome

CzechTrade - zahraniční kancelář MPO ČR

Marek Atanasčev - vedoucí zahraniční kanceláře

Via Giovanni Battista Morgagni 20, 20 129 Milano

Tel. 0039/02 29532109

Fax 0039/02 29511702

E-mail milano@czechtrade.cz

Web: <http://www.czechtrade.cz/czechtrade-svet/evropa/italie/>, www.czechtradeoffices.com

CzechTourism

Luboš Rosenberg - ředitel

Via G. B. Morgagni 20, 20192 Milano

Tel. 0039/02 742 01 626

Fax 0039/02 294 04 401

E-mail: info-it@czechtourism.com

Web: www.czechtourism.cz, www.turismoceco.it

7.3 Praktická telefonní čísla v teritoriu (záchranka, dopravní policie, požárníci, infolinky apod.)

- 1 Karabiníci: 112
- 1 Policie: 113
- 1 Hasiči: 115
- 1 Pomoc motoristům – automotoklub: 116
- 1 První pomoc: 118

7.4 Internetové informační zdroje

- 1 Národní agentura pro podporu investic a rozvoj firem (Invitalia): www.invitalia.it
- 1 Obchodní rejstřík Itálie: www.registroimprese.it
- 1 Úřad vlády: www.governo.it
- 1 Poslanecká sněmovna: www.camera.it
- 1 Senát: www.senato.it
- 1 Úřad pro ochranu hosp. soutěže: www.agcm.it
- 1 Italský statistický úřad (ISTAT): www.istat.it
- 1 Italské pošty: www.poste.it

Adresy vybraných ministerstev:

- 1 Ministerstvo zahraničních věcí a mezinárodní spolupráce, MAE - Ministero degli Affari Esteri e della Cooperazione Internazionale (hovorově „Farnesina“ nebo také „Esteri“) www.esteri.it
- 1 Ministerstvo hospodářství a financí, MEF – Ministero dell’Economia e delle Finanze www.mef.gov.it
- 1 Ministerstvo hospodářského rozvoje, MISE – Ministero dello Sviluppo Economico www.sviluppoeconomico.gov.it
- 1 Ministerstvo dopravy a infrastruktury, MIT – Ministero delle Infrastrutture e dei Trasporti www.mit.gov.it
- 1 Ministerstvo zemědělských, lesnických a potravinářských politik, MIPAAF – Ministero delle Politiche Agricole Alimentari e Forestali www.politicheagricole.it

Internetové adresy italských regionů:

- 1 Valle d’Aosta: www.regione.vda.it
- 1 Veneto: www.regione.veneto.it
- 1 Emilia Romagna: www.regione.emilia-romagna.it
- 1 Friuli-Venezia-Giulia: www.regione.fvg.it, www.madeinfruli.com, www.friulionline.com
- 1 Ligurie: www.regione.liguria.it

- 1 Lombardia: www.regione.lombardia.it
- 1 Piemonte: www.regione.piemonte.it
- 1 Toscana: www.regione.toscana.it
- 1 Trentino-Alto Adige: www.regione.taa.it, www.provinz.bz.it
- 1 Abruzzo: www.regione.abruzzo.it
- 1 Basilicata: www.regione.basilicata.it
- 1 Calabria: www.regione.calabria.it
- 1 Campania: www.regione.campania.it
- 1 Lazio: www.regione.lazio.it
- 1 Marche: www.regione.marche.it
- 1 Molise: www.regione.molise.it
- 1 Puglia: www.regione.puglia.it
- 1 Sardegna: www.regione.sardegna.it
- 1 Sicilia: www.regione.sicilia.it
- 1 Umbria: www.regione.umbria.it

Adresy některých deníků:

- 1 IL SOLE 24 ORE (hlavní ekonomický deník v Itálii, majitel: Generální konfederace italského průmyslu) www.ilsole24ore.com
- 1 MILANO FINANZA (další významný ekonomický deník v Itálii, se zaměřením na finanční trhy) www.milanofinanza.it
- 1 LA REPUBBLICA www.repubblica.it
- 1 LA STAMPA www.lastampa.it
- 1 CORRIERE DELLA SERA www.corriere.it